

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I., Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10.

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. în Reg. publ. per 934—1938.
Trib. Timișoara.
Redactor resp.: Dr. VÁRNAY ELEMÉR

Az olasz szfinx

Közeledik a tavasz, a nagy döntések ideje, egyre égetőbb lesz a kérdés, vajjon milyen lesz Olaszország magatartása a jövőben? Ez a fegyverben álló katonai nagyhatalom ugyanis beavatkozásával esetleg eldöntheti a háborút, ha minden erejével az egyik, vagy a másik küzdőfelet támogatja. Ezek után érthető, hogy sokan most kíváncsian találgatják, vajjon a mindeddig érintetlenül erős Olaszország melyik táborhoz fog csatlakozni? Úgy látszik, hogy a két lehetőség közül egyik sem fog megvalósulni. Nem szabad azonban azt hinnünk, hogy Olaszország talán tétovázó, habozó politikát folytat. A jelen adottságok meggyőzhetnek bennünket arról, hogy úgy az olasz uralkodóház, mint a kormány, a Vatikán és a nép azt az egységes akaratot vallja, hogy Itáliának nem szabad beavatkoznia ebbe a háborúba. Olaszország minden lehető eszközzel biztosítani fogja a semlegességét. Rokonzenek vagy ellenszenek legkevésbé sem fogják irányítani elhatározásait, amelyek egyedül az ország önértékét szolgálják.

Ez az önérték az, amely elsősorban választóvonalat képez Olaszország és a szövetségesek között igen sok politikai vonatkozásban. Melyek ezek az ellentétek tulajdonképpen? Elsősorban is igen régi keletű sérelmek. Olaszország azon az állásponton van, hogy az elmúlt világháborúban minden véráldozat ellenére is igazságtalanságban volt része a háború befejezése után, midőn vonatkoztak teljesíteni igényeit. Olyan természetű kívánságok voltak ezek, úgy területileg, mint gazdaságilag, amelyekre vonatkozólag Olaszország határozott ígéretet kapott. Ez a csalódás készítette azután Olaszországot arra, hogy Németország felé tájékozódjék. Így jött létre végeredményben a tengelypolitika, amelynek megsemmisülését látják ma sokan. Azonban tá. vedés volna azt hinni, hogy a legutóbbi események végleges elhidegítést teremtettek volna Olaszország és Németország viszonyában. Olaszország a leghatározottabban szovjetellenes és tagadója a kommunizmus ideológiájának, de azért nem adta fel a Németországgal való közös nézőpontjait, sőt kapcsolatait sem. Mint ahogyan Anglia és Franciaország sem szakították meg a diplomáciai kapcsolatokat Oroszországgal, mindannak ellenére, hogy egyre fenyegetőbb mérvet öltenek a közöttük mutatkozó ellentétek. Olaszországnak nincsenek különösebb leszámolni valói Németországgal, sőt éppen most jutottak egy valóban kényes kérdéshez, a népesség átköltöztetésében a legnagyobb megértéssel kibékítő eredményhez. Tehát, ha jól a dolgok mélyére nézünk, tulajdonképpen nem is olyan szfinxszerű, nem is olyan kitalálhatatlan rejtelem Olaszország magatartása.

Itália egyszerűen úgy cselékszik, ahogyan az számára a legjobb és a leghasznosabb. Fenn tart magának olyan kapcsolatok, amelyek állampolitikájára szempontjából hasznosak és viszont nem vállal semmit, ami számára veszélyt, vagy kárt jelenthet. Így tartózkodik attól, a mennyire csak lehetséges, hogy beavatkozzék a most dúló háborúba. Megtanulta az angoloktól a várakozás erényét, sőt azt mondhatjuk, hogy ebben a háborúban talán végesvéig fogja játszani ezt a szerepet. Valóban mindenki okulhatna ezen a példán. Csakhogy a kisebb államok számára nagyon nehéz ezt a magatartást utánozni, mert esetleg legjobb akaratuk ellenére is belesodródhatnak a háborúba. Az abszolút semlegesség fényűzését csak olyan hatalmas ország engedheti meg magának, mint Olaszország, amely egy rendkívül erős és állig felfegyverzett hadseregre támaszkodik.

Ilyen adottságok birtokában valóban a legvilágosabb, legokosabb magatartás megőrizni mindvégig a semlegességet. Mert általános har-

Sallánál 50 fokos hidegben győztek a finnek

Petsamonál vonták össze a tartalék finn erőket

Helsinkiből jelentik: (Dunaposta.) A legújabb jelentés szerint Salla vidékén az oroszok már 60 kilométernyire vonultak vissza. A szovjetcsoportok először Kemijervinél foglaltak el új védelmi állásokat. Itt heves és véres harcokra került sor, amelyek a finneknek kedveztek, mire az oroszok Nerkijaervi felé folytatták visszavonulásukat. Itt is kiújultak a harcok. A beérkezett hírek szerint a finnek ezen a szakaszon döntő győzelmet arattak. Az ütközet során az oroszok halottakban, sebesültekben és foglyokban 40.000 embert veszítettek. A hadianyagot át sem lehet tekinteni, amely a finnek kezére került. A szovjetcsoportok visszavonulását kétségbeesett harcok előzték meg heves kézitusákkal. A Viitavari felé előnyomuló szovjet hadosz-

lopról nincsenek hírek. A finnek gyors fellépése elvágta ezt a hadoszlopot támaszpontjától és utánpótlásától. Helyzete kétségbeejtő, sorsa megvan peccsételve.

Az alacsonyan repülő finn gépek gépfegyverekkel kaszálták le az oroszokat. A Ladogától északra az oroszok sikertelen támadásokkal próbálkoztak. A sallai hadműveleteket általában az egész téli hadjárat legdöntőbb hadműveleteinek tekintik. A többnapos harcok közel 50 fokos hidegben folytak le, amelyet a finnek sokkal jobban bírtak, mint az oroszok.

A legújabb jelentés szerint a szovjet 208 repülőgépet veszített a háború megkezdése óta.

A Ladoga tónál is visszaverték az orosz támadást

Helsinkiből jelentik: (Rador.) A Markjaervi felé visszavonuló orosz csapatok háta mögött a finn őrzőerők erős tevékenységet fejtenek ki. Ezen a környéken két orosz divízió működik. A nagy hideg ellenére az oroszok támadást intéztek a Ladoga tótól északra, de nagy veszteség érte őket és visszaverték a támadókat.

Kucámo környékén 45 fokos hidegben folytak a harcok. A karéliei félszigeten a szovjet tüzéség nagy tevékenységet fejt ki, hogy ilyen módon bátorítsa a szovjet csapatokat. Az itteni erdőkben

jéggé fagyott oroszok holttesteit találták meg.

Az orosz repülőgépek naponta bombázzák a bjorkői finn ágyúütegeket.

Helsinkiből jelentik: (Rador.) 58 fok hideget mértek tegnap Nikkyben. 1878 óta ilyen rettenetes hidegre még nem volt példa.

EGYRE ÉRKEZNEK A KÜLFÖLDI ÖNKÉNTESEK

Párisból jelentik: (Dunaposta.) A Paris Midi finnországi harctéri tudósítója jelenti, hogy a külföldi önkéntesek egyre nagyobb számban érkeznek a sallai arcvonalra. A legutóbbi három nap alatt naponta érkeztek önkéntesek és az amerikaiakból, spanyolokból és olaszokból zászlóaljokat alakítottak az arcvonal mögött. Eddig legalább 10 ezer svéd önkéntes jelentkezett belépésre. A Le Jour szerint Tanner miniszter az újságíróknak kijelentette, hogy Finnország katonailag legalább májusig ellent tud állni. A finn hadvezetőség erődítményvezetést épít Salla környékén és a felszabadult csapatokat a petsamoi frontra küldi, hogy onnan is kiverjék az oroszokat.

Stockholmból jelentik: (Dunaposta.) Tegnap ideérkezett az amerikai finnek első csoportja, 1500 ember, akik nyomban tovább utaztak, hogy katonai szolgálatra jelentkezzenek.

cokban érintetlennek, épnak megmaradni a küzdelmek végén, — már ez a tény egyedül is — győzelmet jelent. Olaszország tehát nem szfinx, nincsen magatartásában semmiféle nehezen ki-

RENGETEG BENZINT FOGYASZT A SZOVJET.

Newyorkból jelentik: (Rador.) A Newyork Times jelentése szerint a Szovjetunió 1 millió 300 ezer hordó benzint vásárolt az európai háború kitörése óta az Egyesült Államokban.

Az általános vélemény szerint a benzin legnagyobb részét a szovjet hadsereg finnországi harcaiban használták fel. Szeptemberben a Szovjet 58 ezer hordó benzint, októberben 318 ezer és novemberben 417 ezer hordó benzint vásárolt és azóta is mind nagyobb méretekben veszi az amerikai finomított benzint.

MANNERHEIMNEK NEMCSAK FEGYVER, HANEM EMBER IS KELL.

Helsinkiből jelentik: (Dunaposta.) Mannerheim tábornagy, a finn hadsereg fővezére drámai hangú felhívást intézett a világ közvéleményéhez:

— Ne csak fegyverrel, de fegyverhordó férfakkal is támogatásuk Finnországot — hangzik a felhívás. — Minden fegyverképes finn férfi már a fronton harcol. A legsürgősebben szükség van tartalék hadosztályok felállítására.

A KINAIK SEGITIK A FINNEKET.

Sanghaiból jelentik: (Rador.) Finnország Kínában tartózkodó követe táviratilag közölte kormányával, hogy Sanghaiban a kínaiak és idegen alattvalók eddig 25 ezer kínai dollárt adományoztak Finnország részére.

CÁFOLJÁK AZ ANGOL EXPEDÍCIÓS HADSEREG KÜLDESÉT.

Londonból jelentik: Angol félhivatalos jelentés nem erősíti meg azt a hírt, amely arról szól, hogy 100 ezer emberből álló angol hadsereg finnországi rendeltetéssel elhagyta volna Párisot.

bogozható rejtelem. Olaszország csak igen józan és átlátó politikát folytat, mikor minden vészes torlódások közepette szigorúan megőrzi semlegességét. (F.)

Egy régi nagy jogász, aki Vörösmarty Mihálynak volt professzora és a humanizmus elvét kezdeményezte a magyar büntetőjogban

A budapesti Pázmány Péter egyetem háromszáz éves fennállásának emléke alkalmából az élők adóztak a halottaknak, emlékhét keretében tizenkét jogtudós emlékezett meg tizenkét hajdani nagy jogász régesrég porbatúnt alakjáról. Különösen érdekes ebben a történelmi areképsorozatban az a portré, a melyet Jencs Árpád dr. egyetemi tanár rajzolt a modern büntetőjogi felfogás legmesszibb előfutárjáról. Vuchetich Mátyás az a kiváló férfiú, ő kezdeményezte a magyar büntetőjogi judikaturában a humanizmus és a belátás elvét. Cseneyi és brinjei Vuchetich Eliás határőrvidéki lovaskapitánynak volt fia ez a jogi úttörő, annak a kemény katonának a fia, aki a törökök elleni harcban halt hősi halált. A nagy katonanemzetségből származó Vuchetich Mátyás tollal cserélte fel a kardot és harcmezéje a tudomány széles tere lett. De ugyanolyan elszántan hadakozott tollalál ő is, mint elődei a karddal, amikor nagy vitáitait megfogalmazta, majd később egészen új eszmei területeket foglalva el, messzi kitágította kora jogtudományának határait.

A tudományban az a bátor, az a hős, aki korának elavult nézeteivel szembeáll és megkísérel megvalósítani az újat, a jobbat. Vuchetich Mátyás, aki 1767—1824-ig élt, alkotásaiban és elgondolásaiban messzi megelőzte korát. De origine civitatis című jogbölcseleti vitáira révén, mely első nagyobb szabású munkája volt, országsszerte ismertté lett a fiatal tudós. Így csakhamar a nagyváradi majd kassai akadémián lett előadó, 1808-ban pedig a büntetőjog tanárává nevezték ki a pesti egyetemen. Ekkorára már a szakmunkák egész sora jelent meg kiváló tollából, latin nyelven. Vuchetich Mátyás a jogtudomány úgyszólván minden ágát művelte, így munkássága átfogó jelentőségű. Legmaradandóbbat azonban mégis a büntetőjog terén alkotott, mert olyan szellemről tett tanúságot ezirányú könyveiben, amely a múlt idők minden próbáját kiállta.

De lássuk csak közelebbről, miben áll a büntetőjog reformátorának nagy jelentősége? Nemcsak a nagyszerű felkészültség, a tájékozottság és a judicium jellemzi Vuchetich Mátyás büntetőjogi elgondolását, hanem különösképpen lelki beállítottsága is, amelynek révén korát messzi megelőzve a humanizmust hangsúlyozza. Ő száll először síkra a veréssel és kényszerrel szembe, kivett tanuallomások ellen. Ő választja el a síkkasztás, a lopás és rablás fogalmát. Ő veti fel először a büntetőjogi felelősség kérdését, amikor megállapítja, hogy nem a nyers deliktum egyedül a döntő, hanem a lelki

és egyéb körülményeket is boncolni kell, hogy mennyiben lehet felelősségre vonni a bűnöst tetteért. Mint láthatjuk, az ódon arckép szemeiből a modern büntetőjogász lélekboncoló tekintete sugárzik felénk. Elt egy ember a tizennyolcadik század végén, aki azt a judikaturát sürgette, amely csak a huszadik században támadt jogi valósággá. Végül az igazi reformátor spekulációjának koronája,

mikor arra a döntő érvényű megállapításra jut, hogy a büntetőjog közjog.

Csak most, az idők majdnem kétszáz éves távlatából tűnik ki hajdani Vuchetich Mátyás művének alapvető jelentősége. Ezért állapítja meg róla a jogász utókor, hogy ő volt a jogi irodalom Besse-nyei. És ezért mondották róla a Pázmány Péter egyetem megalapításának háromszáz éves fordulójára alkalmával, hogy Vuchetich Mátyás az az egyéniség, aki messze felülemelkedik kortársain, működésével a nyugati kultúra égboltjáról hazai talajra irányítja azok csillagfényeit. Világító fényteste volt ő is a magyar jognak. S nem lesz talán érdektelen megemlíteni, hogy ez a nagyszerű tehetség, mikor már csiszolt tudásának minden fényét szórta, találkozott a magyar Parnasszus induló üstökösével, Mikor Vuchetich Mátyás a pesti egyetem rektora lett, nála vizsgázott Vörösmarty Mihály, a költő. Le is tette a vizsgát kitüntetéssel. Régesrég elporladtak ők már mindketten. De szellemük tovább is világít a magyar Pantheonban.

(Flaneur.)

Bűnös kezek robbantották fel a waldhami löpörgyárat

Több százezer ablaküveg repedt meg a robbanás folytán

Londonból jelentik: (Rador.) A waldhami löpörgyár felrobbanásával kapcsolatban az angol lapok azt írják, hogy azt erőszakos cselekmény idézte elő. A Daily Telegraph szerint, ha a robbanást valóban bűnös kéz okozta, úgy megdöbbentő bűntény történt, ami mély felháborodást kelt egész Angliában. A hivatalos vizsgálatot alaposan le fogják folytatni és megteszik az összes óvintézkedéseket, hogy ily eset ne ismétlődhessen meg.

Londonból jelentik: (Rador.) A hadfelszerelési miniszter vizsgálatot indított a London északi negyedében, a Waldham Abbeyben történt gyárrobbanás ügyében, amelynek 5 halottja és 30 sebesültje van. A robbanás ereje oly hatalmas volt, hogy nehéz fémdarabokat röpített 500 méteres körzetben. Rendőrkordon vette körül a szerencsétlenség színterét, hogy megakadályozza az újabb baleseteket. A gyár egy kerti negyed közepén áll és sokszázezer ablaküveget semmisített meg a robbanás, a házak falai pedig megrepedtek.

A világsajtó elismeréssel ír a román védelmi vonal felépítéséről

A Daily Mail II. Carol király legutóbbi beszédeiről

Londonból jelentik: (Rador.) Amikor múlt év szeptemberében Bucurestibe érkeztem Berlinből, Románia volt egyike azon államoknak, amelyeket a legjobban fenyegetett a háború — írja Walter Cerdic, a Daily Mail bucarestii külön tudósítója. Az

azóta eltelt négy hónap alatt a veszéllyel szemben feltámadt a nemzeti gondolat és az az elhatározott akarat, hogy a határokat meg fogják védelmezni, ha arra szükség lenne. Ez a szellem hatja át a királytól kezdve az utolsó parasztig Románia minden polgárát. Carol király öfelsége hallgatott és türellemmel végrehajtotta a román nép egységesítését a kisebbségekkel, hogy Romániát megvédelmezhesék minden támadás ellen. Ma ez az ország senki- nek sem enged át egy tenyérnyi területet sem, de ha erre kényszerítenék, élet-halálharcba kezdene. Ezt hangsúlyozta Carol király öfelsége legutóbbi beszédeiben is, amelyeket a három tartomány fővárosaiban mondott.

Az angol lapok politikai pártállásra való tekintet nélkül hosszú cikkeket szentelnek első oldalain Romániának és uralkodójának, tudomásul adva az angol közönségnek azt a fejlődést és előrehaladást, amely Romániában tapasztalható, hála uralkodója fáradhatatlan munkásságának, mellyel a népi erkölcsöt emelte, megerősítette az ország védelmét és így nagyban hozzájárult Kelet- és Délkelet-Európa békéjének fenntartásához. Ez a nagy érdeklődés legutóbb azzal a hírrel kapcsolatban fordult Románia felé, hogy több angol lap közölte Románia Maginot-vonalának elkészültét, amelyet az uralkodóról Carol király védelmi vonalának neveztek el. E hírrel kapcsolatban az angol lapok tegnap számaikban részleteket közölnek azokról az erőfeszítésekről, amelyeket Románia tett védelmi vonalának felépítésére. Az Evening Standard, az Evening News, a Daily Telegraph, a Daily Express, a Daily Mail, a News Chronicle, a Daily Sketch, a Daily Mirror és a Manchester Guardian írtak hosszú cikkeket a román Maginot vonalról, de közölték a hírt a londoni és párisi rádióállomások is a Havas, a Reuter, Associated Press és United Press távirati irodák tudósításai nyomán.

Meghalt Hüttl Hümér a világhírű magyar sebésztanár

Tüdőgyulladásban hunyt el a népszerű professzor,
aki tizenötezer műtétet végzett

A magyar orvostudomány nagy halottja van: Budapestről érkezik a hír, hogy Hüttl Hümér egyetemi nyilvános rendes tanár, felsőházi tag, a Magyar Országos Orvosszövetség elnöke, a világhírű sebésztanár pénteken hajnalban tüdőgyulladás következtében meghalt. Hüttl Hümérrel a magyar sebész tudomány egyik legkiemelkedőbb alakja hunyt el.

Hüttl Hümér dr. 1868-ban született. Orvosi tanulmányait a budapesti tudományegyetemen végezte, ahol a maga idején nagy hírű Dollinger sebész tanárnak előbb legkedveltebb tanítványa, majd később tanársegéde lett. Először a Szent István-kórházban, majd később a Rókus-kórházban működött, ez utóbbinak volt igazgató sebész-főorvosa, amikor négy évvel ezelőtt 68 esztendőskorában nyugdíjba ment. Az orvosi tudomány és leginkább a sebészet iránti mérhetetlen rajongása nem engedte meg, hogy ezzel a ténnyel letegye az operáló kést, amelynek kezelése Hüttl Hümér nevét országhatárokon is túl ismertté tette. A Pajor-szanatóriumnak lett igazgató főorvosa és ebben az állásában érte utól a halál, néhány nappal ezelőtt meghült és a hetvenkettedik évében levő professzor szervezete nem tudott megbirkózni a betegséggel.

Hüttl Hümért a magyar orvosvilágban nagyszerű sebész technikáján kívül csillogó, szellemes csevegése és emelkedett gondolkodása tette becsültté, népszerűvé és ismertté. Őr volt a szó legtisztább és legnemesebb értelmében. A sebészet terén egyéni módszereket alkalmazott, amelyeket a külföldi orvosi egyetemek valamennyien átvettek, Európa minden országából, sőt még Amerikából is érkeztek Budapestre sebészek, hogy Hüttl professzor mellett tökéletesítsék magukat. Nem túlzás, ha azt állítjuk, hogy

több irányban valósággal forradalmasította az orvostudományt.

így a műtétknél szükséges technikai segédeszközöket nem csak tökéletesítette, hanem újakat is szerkesztett. Így többek között az úgynevezett „gyomorrágóg gép” elnevezésű szerkezet is Hüttl Hümérnek köszönheti létét.

Betegei rajongtak érte, kitűnő megjelenésű, pompás kiállású férfi volt, aki a műtőasztalra került, betegét lenyűgözte egyéniségével. Azt mondják, hogy Hüttl professzornál nem létezett ideges, reszkető, félénk beteg. Hosszú évtizedes beszési működése alatt közel tizenötezer operációt hajtott végre. A Pajor szanatóriumában lévő műtőtermében, a „vörös műtőben”, amelyet a falat burkoló vörös fayence kockák miatt neveztek el, az egyik kocka helyett aranytábla áll a következő szöveggel: „Itt végezte tizezredik műtétét Hüttl Hümér dr. egyetemi sebésztanár”.

Hüttl Hümérnek a sebészetén kívül egyetlen szenvedélye volt: az autó. Pompás gépkocsiját még most is saját maga vezette és sokszor lehetett látni, amikor egy-egy nehéz operáció után beült kocsijába és különösen tavasszal kirobogott a szabadba.

Hüttl Hümér dr. temetése január 22-én, hét-főn lesz a Kerepesi-úti temető halottas házából.

HOTEL SZABO

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UCCA 7.

Hotel Szabó a belváros közepén fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-, meleg folyóvíz, telefon, stb.)
Polgári szálló — polgári árak!

Nem ért véget a németek Aachen körüli csapatösszevonása

A belgák fenntartják a katonai intézkedéseket

Brüsszelből jelentik: (Rador.) Bár az általános helyzetben bizonyos enyhülés állott be, jól informált katonai körökben megállapítják, hogy az óvintézkedések megszüntetéséről nem lehet szó, miután Aachen környékén a német csapatok összpontosítása nem ért véget.

Angol repülőtmadás Sylth sziget ellen

Tonderből jelentik: Csütörtökön délután fél óra hosszat hallották a dán partokon, hogy a Sylth szigeten levő Hormin német repülőtmáspont légelhárító ütegei erősen működtek. Később a Helgoland sziget felől nehéz tüzérségi tűz hallatszott. Megfigyelték, hogy a szigetről több repülőgép felszállt és dél felé repült el. Az angolok azt jelentik, hogy az itt lefolyt akcióban egyetlen angol repülőgép sem sérült meg.

NÉMET JELENTÉS AZ ANGOL REPÜLŐK PORTYÁZÁSÁRÓL.

Berlinből jelentik: (Rador.) A német főhadiszállás jelenti, hogy január 18-án este ellenséges repülőgépek szálltak el Északnémetország felett. Ez alkalommal az ellenséges gépek többször átrepültek holland terület fölött.

A német hadvezetőség az alábbi jelentést adta ki: Nem történt említésre méltó esemény.

ELSÜLLYEDT ANGOL PETRÓLEUMSZÁLLÍTÓ-HAJÓ.

Londonból jelentik: (Rador.) A 9456 tonnás Inverdargle angol petróleumszállító hajó az Északi tengeren elsüllyedt. A szerencsétlenséget a hajó fe-

délzetén történt robbanás okozta. A 46 főnyi személyzetből 14 tiszt és egy mechanikus eltűnt, a többi megmentették.

EL KELL TAKARITANI A GRAF SPEE HAJÓ RONCSAIT.

Berlinből jelentik: Az uruguayi kormány jegyzéket intézett a német kormányhoz, hogy gondoskodjék hatvan napon belül az Admiral Graf Spee cirkáló roncsainak kiemeléséről, mert a roncsok nagy mértékben akadályozzák a tengeri hajózást. Az uruguayi kormány így elébe akar vágni minden német szemrehányásnak, hogy a cirkáló roncsait önhatalmúlag távolítják el.

Newyorkból jelentik (Rador.) A Havas ügynökség jelenti: Miután a sanfranciskói öböl előtt három angol hadihajó tartózkodik, a Columbus német gőzös 512 matrózának elutazását egyelőre elhalasztották.

MEGMENTETTÉK A HÁROM ELSÜLLYEDT ANGOL TENGERALATTJÁRÓ LEGÉNYSÉGÉNEK EGYRÉSZÉT.

Berlinből jelentik: (Rador.) A németek által elsüllyesztett Seahorse, Undine és Starfish angol tengeralattjárók legénységének és tisztikarának négy tagját és huszonhat tengerészt sikerült csak megmenteni.

AKI NEM AKAR, AZ NEM KATONA.

Londonból jelentik: Az angol munkaügyi miniszter bejelentette, hogy közel 16.000 behívott angol ifjút felmentettek a katonai szolgálat alól, mert kijelentették, hogy lelkiismereti aggályaik miatt nem hajlandók harcolni.

Istrate Micescu igazságügyminiszter Kolozsváron

A miniszter nyilatkozott a készülő ügyvédtörvényről

Kolozsvárról jelenti a Déli Hírlap tudósítója: Istrate Micescu igazságügyminiszter pénteken délelőtt Kolozsvárra érkezett. A pályaudvaron a hatóságok vezetői üdvözölték, majd pedig a miniszter az igazságügyi palotába látogatott el. Itt a táblai elnökkel az élen a bírói kar tagjai fogadták a magas vendéget. Több üdvözlő beszéd hangzott el, így többek között beszélt a tábla elnöke, a közjegyzői kamara képviselője és Dragomir Alexandru dr., az Ügyvédi Kamara elnöke. Dragomir Alexandru dr. arra kérte

Micescu igazságügyminisztert, hogy a készülő új ügyvédtörvényben minden vonatkozásban legyen tekintettel az ügyvédek valamennyi érdekeire. A miniszter válaszában hangoztatta, hogy ismeri mindazon kérdéseket, amelyek a bírakat, közjegyzőket és ügyvédeket közvetlenül érdeklik és amelyek már régen megoldásra várnak. A törvény olyan lesz, hogy az mindenkit kielégít.

Istrate Micescu pénteken este a Carol Collegiumban az új büntetőtörvényről előadást tartott.

Mussolini a gyarmatok benépesítésére ösztönzi az olasz népet

Rómából jelentik: (Rador.) Mussolini miniszterelnök tegnap beszédet mondott, amelyben Abessziáról a következőket jelentette ki:

— A birodalmat alapító népek történetéből megtanultuk, hogy egy új birodalom az anyaország fővárosának szellemi, politikai és katonai létesítménye. Ez az első fázis, a második pedig az, hogy egy birodalom csak úgy képes fennmaradni és fejlődni, ha az eszközöket az anyaország bocsátja rendelkezésére. A harmadik fázisban a birodalomnak meg kell ővnia saját javait. Negyedik fázis az összes segélyforrások felhasználása, amikor is már a gyarmatok nyersanyagait kell a központi kormányzatnak rendelkezésére bocsátani. Ez azonban csak a teremtés nagyarányu emelésével érhető el, amihez az szükséges, hogy a gyarmatok be legyenek népesítve. Keletafrikára vonatkozólag az első fázis befejezést nyert és most a többiekkel kell megvalósítani.

Cáfolják, hogy német csapatok szálltak meg néhány szlovákiai várost

Pozsonyból jelentik: (Rador.) A Német Távirati Iroda utján a szlovák sajtóiroda hivatalosan megcáfolja egy francia forrásból származó azon hírt, amely szerint Szlovákiában számos német csapatot vontak össze és Pozsonyt,

Eperjest és Zólyomot német csapatok megszállták volna. Nem felel meg a valóságnak az a hírszem, hogy német tisztek vették át a szlovák helyőrségek fölötti parancsnokságot.

Allandóan fáradtnak és betegnek érezte magát

Vesebajban szenvedett, köszvénye és reumája volt, hogy is érezhette magát e férfi másképp, mint fáradtnak és betegnek. De 4 hét alatt Kruschen sóknak sikerült "valóságos átalakulás".

Azelőtt allandóan vesebajban, köszvényben és reumában szenvedett, aminek következtében allandóan fáradtnak és rosszkedvűnek érezte magát. Sok gyógyszerrel próbálkozott, minden eredmény nélkül, amíg elkezdte a Kruschen só kezelést. Most újra jól érzi magát, étvágya van és örül az életnek.

A vesék a szervezet szűrői. Ha renyhén működnek, a tisztátalanságok behatolnak a vérbe - és íme számtalan betegség kezdete.

Azoknak a sóknak a tudományos kombinációja, amelyeket Kruschen tartalmaz, ösztönzik a vesék működését, amelyek újra normálisan működnek. Hamarosan eltűnik a kedvetlenség, az élet újra öröm. Kruschen sók kaphatók a gyógyszertárakban és drogériákban, nagy üveg ára 95 lei, kis üvegé 60 lei.

Változások a bírói karban

Királyi dekrétummal számos bírót áthelyeztek és előléptettek. Ezek az áthelyezések és előléptetések Temes-Torontál, Arad, Krassó és Szörény megyék bírói karában is változásokat hoztak. Vitianu Alexandru törvényszéki elnöki rangban működő temesvári bírót saját kérelmére Baltiba helyezték át. Helyébe a temesvári törvényszékhez Budescu Petru dr. kerül, aki eddig a búziási járásbírósnál működött. Enescu Constantin temesvári járásbíró Co-vurluiba ügyésszé léptették elő. Popa Octavian temesvári járásbíró a temesvári törvényszék bírójává nevezték ki. Barbuceanu Nicolae huedini járásbíró Temesvárra ügyésszé neveztek ki. Filipescu Ioan kisjenői járásbíró a temesvári járásbíróshoz helyezték át. Calateanu Radu billédi és Vid-rascu Vladimir rékási járásbíró saját kérelmükre a lugosi járásbíróshoz helyezték át. Stoianescu Pompiliu oravica járásbíró saját kérelmére a pitesti járásbíróshoz helyezték át. Grecu Gheorghe fogarasi járásbíró törvényszéki bíróvá neveztek ki és Oravicára helyezték. Ilescu Ioan bozovicsi járásbíró a brassói törvényszékhez törvényszéki bíróvá neveztek ki. Munteanu Gheorghe resicai járásbíró a naszodi járásbíróshoz helyezték át, míg Dracinski Dionisie naszodi járásbíró Resicára került. Pop N. Eugen lugosi járásbíró a lugosi törvényszék bírójává neveztek ki.

Vasuti hivatalok a volt Terminus-szállóban

A józsefvárosi Terminus-szállót, amelynek épülete tudvalevőleg az államvasutaké, annak idején azzal a tervvel ültették ki, hogy abban helyezik el a kerületi vasútigazgatóság hivatalait. Minthogy azonban az épület ennek a cél-nak nem felel meg, a vezérigazgatóság Severi-neanu Corneli kerületi igazgató javaslatára elhatározta, hogy a vasútigazgatóságnak Aradon lévő hivatalait helyezi el a volt Terminusban és pedig egyelőre a számvevőséget telepítik oda. A szükséges átalakítási munkálatokat legközelebb megkezdik és nyolc-tíz irodahelyiséget rendeznek be az egykori Terminus-szállóiban.

A magyar ifjúság bálja kedden este lesz

A temesvári különböző magyar ifjúsági egyesületek kedden, január 23-án este a Kultúrpalotában volt Ferdinand szálló — összes termeiben bált rendeznek. A rendezés élén a Magyar Leányegylet áll. A magyar ifjúság, amely a múlt esztendőben tartotta meg első önálló bálját, most is számos érdekes szórakozást és mindvégig vidám kedélyes hangulatot ígér. A rendezőség serényen fáradozik, hogy a közönség várakozásait nemcsak beváltsa, hanem fiúit is mülje. A múlt esztendőben az ifjúság első bálja alkalmával szűknek mutatkozott a White-house-terem és a rendezőség reméli, hogy a Kultúrpalota jóval nagyobb terme is zsufozásig megteljen.

„Hófehérke és a 7 törpe“ január 24-től???

FEJFAJÁS
HÜLÉS • GRIPPA

ANTI-
NEURALGIC

JAWOL

Miért hasonlít a kozmetikai szalón az éléskamrához?

Unatkozva ödögtem az uccán. Bámuloztam a kirakatok előtt, a legteljesebb alapossággal megsejtem az üzletnek ajtajában rostokoló luxus-kocsikat, sőt még a főceca drága perzsabundáit is. Ilyen céltalan csatangolás közben minden apróság szöveget üt az ember fejébe,

nekem is feltűnt hát, hogy a korzó hölgyközönsége igen megváltozott.

Alig látni andalgó dómát, legtöbbjük úgy viharzik végig a gyalogjárón, hogy szinte sodorja lefelé az embert és szelet ver a rohanásával. Amit aztán legjobban fureszállottam: majd mindnyájan fejkendőt hordtak, akár a falusi menyecskék, csak persze úrimódi-szerűt, muszlinselemből. A divat férfiészszel felérhetetlen titkain akartam eltűnődni éppen, hogy teszem azt, miért vesz ónagsága nyáron vastag bársonykalapot és takarja a fejét télen muszlinállal, mikor a sarkon beleütöktem egy ismerős hölgybe.

FUTÓVERSENY A FODRÁSZ ELŐTT

Bizalmas baráti viszony fűz össze bennünket, felhatalmazva éreztem hát magamat, hogy ónagságát elkísérjem. Ő világoztatót fél igen kedvesen, hogy a menyecskéknek álcázott hölgyek a fodrász-üzletek és kozmetikusok ellen intéznek rohamot, mivel nyakunkon a farsang,

a muszlinál pedig arra jó, hogy ne boglyozza össze a drága pénzen készített frizurát.

Amíg ezt ilyen szépen elmondta, erősítette az iramot, úgy, hogy a következő sarkon már rohamlépésben kanyarodtunk be. A fodrászüzlet előtt alkalmi futóversenyt rendeztünk: — lihegve bár, de méterekkel megelőztük azt a perzsabundás ismeretlent, aki az ellenkező oldalról, de ónagsága megérzése szerint szintén a fodrászhoz igyekezett.

— Nyertünk egy órát, — lihegte a hölgy, mikor beestünk az ajtón.

Odabent értettem csak meg, hogy valóban okunk volt a szaladásra. Egy kisebb zsurra való nőtársaság ült már odabent s várakozott, hogy sor kerüljön rá. Mindenki az utolsó pillanatban megy csak frizíroztatni, mert bál előtt három nappal okos fejjel senki se adja a figaró kezére magát.

— Kifekszik az ember a hullámokat s fizethet kétszer, — magyarázza ónagsága, miközben én

izgatottan szemléltem a furesa alakú, inkvizíciós burákat, amelyek veszekedetten búgtak s hallgattam a dámák csevegését, amely ugyan inkább kiabálás volt a frizurakészítő gépek általános lármájában.

Fehérköpenyes, pápaszemes úr, — akit én előbb doktornak néztem, de aztán kiderült róla, hogy Józsi és borbély segéd, — foglalkozott mérhetetlen türelemmel a hölgyek hajával. Egy óra múltán ónagságára is sor került s akit én soha nem láttam még öt percig nyugodtan ülni, most megadóan tűrte, hogy Józsi hidrogénnel kifakított haján negyedórakig pepecseljen. A csattokkal, fésűcskével, miniatűr-hajtűkkel teletűzdelt fej végül a melegítő bura piros sapkája alá került. A furesa kinzószerző vérpírosra festette az arcát, — oda se neki.

A SZEPSÉG MŰHELYÉBEN

Még azt is eltűrte, hogy kövér verejtékcseppek versenytutást rendezzenek a szeme körül s mindössze kétszer vagy háromszor sikoltott halkán, közölvén, hogy a bura égeti a fejét.

Igaz, a szenvedésnek meg is volt a látszatja, annyi hullámot még a tengeren se láttam szeles időben, mint amennyi ónagsága fején díszeget

— Gyerünk a kozmetikushoz, — kapkodta magára sálját, bundáját a dáma, — kísérjen el, itt van az is nem messze, magának most már úgy is mindegy.

Korántse olyan egyszerű volt azonban a dolog, mint én hittem; egyszerűen nem akartak engedni, nem tudom, azért-e, mert kozmetikai szempontból reménytelen esetnek tartották, vagy hogy attól féltek: ellesem a műhelytitkokat. El kell ismernem, ónagsága vitézül kiállott értem s azzal fenyegetőzött, hogy többé be nem teszi a lábát, ha engem elzavarnak. Így aztán végignézhettem a furfangos szépítgetést. Először azt gondoltam: eltévedtünk s nem kozmetikai szalónba, hanem valami

Megrázó körülmények között bátyját ismerte fel az enyedi állomás ismeretlen halottjában

Csikszeredáról jelentik: Tragikus haláleset keltett nagy részvétet a városban. Kövér György 31 éves, volt vasúti géplakatos, ismert csikszeredai sportember, szabadsága után visszautazott czedéhez. Mint később családtagjait értesítette, az enyedi állomáson elcsúszott a fagyos talajon s fejét a mozdonyba ütötte. Koponyaalapú törést szenvedett s rövid szenvedés után, még mielőtt magához tért volna, meghalt. Mielőtt a szerencsétlenség történt volna, írásaival együtt kilótták zsebéből pénztárcáját s így személyazonosságát sem lehetett megállapítani. Valaki emlékezett rá, hogy csikszeredainak mondotta magát. A közben beérkező újabb vonat-

ról előkerítettek egy fiatal csikszeredai katonát, hátha ráismer a holttestre? A katona megrémülve ismerte fel a halottban saját testvérbátyját. A fiatal Kövér éppen szabadságra utazott s nem gondolta, hogy ilyen szomorú körülmények között fogja viszontlátni bátyját a vasúti állomáson.

Az áldozat felesége, aki a csikszeredai törvényszék hivatalnoknője, súlyos betegnek feküdt, mikor férje haláláról értesült s a szomorú hír még súlyosbította állapotát. A szerencsétlen asszony kartársai gyűjtést indítottak egymás között s kilencezer leit gyűjtöttek össze a két apró gyermekkel özvegyen maradt asszony számára.

A munkaidő, a fizetés és az előléptetés rendezését kéri a városi vízvezeték és fuvartelep munkásai

A városi vízvezeték, csatornázás, kéményseprési üzem és fuvartelep munkásai emlékiratot terjesztettek a vállalat igazgatósága elé.

Kéri az emlékiratban a napi munkaidőnek nyolc, illetve a munkahétnek negyvennyolc órában való megállapítását. Az ezen felül teljesített munka túloránként külön fizetendő. Kívánják a vasárnapi munkaszünet szigorú betartását. A vasárnap és a törvényes munkaszüneti napokon végzett munkáért a rendes óradíjon kívül száz százalékos pótlékot kérnek és a nyolc órán felüli órákért százötven százalékos pótlékot.

Kéri az előléptetések rendezését és egy évi szolgálat után a véglegesítést. Az éjjel végzett szolgálat után külön huszonöt százalékos járjon. Azok a munkások, akiket nappali munkájuk után éjszakai munkára behívják, órabérükön felül ötven százalékos pótlékot kapjanak.

A szabadságidőt az emlékiratban a következőképpen kívánják szabályozni: egy és három év közti szolgálat esetén tíz nap, három és öt év közti szolgálatnál tizenöt nap, öt és tíz év között huszonegy nap. Minden további szolgálati esztendő után egy napi szabadság jár. A szabadság azonban nem terjed harminc napon túl. A város területén való kiküldetés esetén a mun-

éléskamrába kerültünk, mert a sárga üvegpolicokon egymás hegyén-hátán szorongtak a befőttesüvegek.

Ónagsága letelepedett egy kényelmes karosszékre, elszántan hátravetette fürtös fejét, a kozmetikus pedig sietve munkához látott.

Mindenekelőtt valami furesa folyadékkal tisztogatta a dáma orcáját, aztán megpacsolta. Különben mit cifrázom: egész komolyan pofozni kezdte, mégpedig minden tiltakozás, vagy egyéb következmény nélkül.

Ezután jött a java:

leemelt a poleról egy üveg eperbefőtöttet, mert csakugyan kompótok különféle válfajai sorakoztak az állványon, csupa nyers gyümölcs, eper, barack, sőt paradicsom is.

ÓNAGYSÁGA BŐRÉT VITAMIN TAPLALJA

— A vitamin a bőrnek a legjobb orvossága, — oktattak s én bólintottam, bár nem sok meggyőződéssel. Sőt valami olyanfélét is dünnyögtem, hogy inkább megenném ezt a sok kívánatos holmit.

A dáma arca a következő pillanatban körülbelül úgy festett már, mint amikor a magával tehetetlen gyerek epret eszik nyáron és összemaszatolja a képét.

De meg kell adni: használt a dolog, mert a maszsa pirosposzsgásra táplálta ónagsága bőrét.

Ami még következett, az már inkább színház volt: a száj szívyszerű cakkja ruzsból, a szemöldökök vékony áramvonala fekete stiftből. Ugy éreztem, színházi öltözőben vagyok, csak a masztix szaga hiányzott. Mire a mester végzett, garmadában heverték körülötte rúzsrudacsákák, fémdarabok, pu-derdobozok.

Ónagsága az eléje tartott tükörben meglepődten szemlélte eperajkát, szénfekete, hosszú szempilláit s legalább tíz évet fiatalodva, úgy vetette oda nekem a szót, szépségének kevély tudatában, mint a kutyának a koncot:

— Ha akar, haza is kísérhet.

(F. J.)

kások külön negyven lei napidíjat is kapnak. Ha éjszakai munkások kell és ingyenszállást kapnak, a napidíj száz lei, ha pedig az éjjeli szállást maguk fizetik, százötven lei. Azok a munkások, kik a föld alatt — a csatornahálózatban — dolgoznak, külön huszonöt százalékos pótlékban részesüljenek. A véglegesített munkások nyugdíjig-szolgálatát újabb kell szabályozni.

Január 20-án, szombaton este a
Katolikus Ifiúság
táncos teaestélye

a Tigrului-uccai egyleti nagyteremben. Kezdeté este 9 órakor

Törvény a közigazgatás egyszerűsítésére

Alakítások elengedése a községi megrendeléseknél. Megrövidítik az árlejtések határidejét

Az utolsó minisztertanács tárgyalta és elfogadta Ghelmegeanu belügyminiszter törvénytervezetét a városok és községek közmunka rendelkezéseire és költségmegállapításaira eddig kötelező alakítások egyszerűsítéséről. A tervezet királyi szentesítés után legközelebb fog megjelenni a hivatalos lapban.

A belügyminiszter indokolása arra hivatkozik, hogy az új alkotmány alapján felfrissült élet minden vonatkozásban új feladatok gyors megoldása elé állította a közhatalóságokat. Ennek következtében szükségessé vált, hogy a helyi igazgatási hatóságokat megszabadítsák sok akadályozó megkötöttségtől.

Több bizalmat kell adni és viszont sokkal több felelősséget követelni az emberektől.

Az előzetes engedélyezés rendszere nem volt komoly biztosíték, sőt egyenesen kikapcsolta a felelősséget az egész vonalon, mert aki az engedélyt megkapta, az ez által fedve is volt, aki meg kiadta, az védve maradt az által, hogy jogkörében és belátásához képest intézkedett. Az eddigi előzetes jóváhagyási és az ezt követő nyilvános árverési rendszer oda vezetett, hogy a városok és községek a szükséges és előkészített munkálatokat nem tudták elvégezteni, hol azért, mert a műszaki elbírálással megbízott központi hatóság túl volt terhelve, hol azért, mert az ismételt árverések sem vezettek megfelelő eredményre.

A törvénytervezetnek folytán egyszerűsíteni akarja a közművek tervezeteinek előkészítését, a költségek megállapítását és kiterjedt lehetőséget akar nyújtani a helyi hatóságoknak az önjogi gazdálkodás terén. Utak, hidak építése és javítása, világítási és vízművek alkotása megakadt eddig a formások nehézségein. A kisebb összegű műszaki munkálatok is a kormányzóságok műszaki hivatalának az előzetes jóváhagyására szorultak. Az új törvény a megyei műszaki főnökök hatáskörébe utalja ugyancsak a megyei székhely, mint a többi megyei város műszaki terveinek az ellenőrzését bizonyos értékhatárokig és a törvényhatósági jogú városok, valamint a kormányzóságok műszaki főnökeinek lényegesen kiterjesztett hatáskört biztosít műszaki és utépítési kérdésekben. Az alakítások egyszerűsítése érvényesül az árverések határidejének lerövidítésében és a zártkörű árverések és a szabadkézből való tárgyalások kiterjesztésében.

Külön jegyzékbe foglalják azokat a nagyobb vállalatokat, amelyek meghívhatók nagyarányú munkálatok zártkörű árverésére és külön jegyzéket állítanak össze azokról a vállalatokról és szállítókról, akik közepes feladatok ellátására alkalmasak műszaki és pénzügyi szempontból zártkörű árveréseken. Ezeknek a jegyzékeknek az összeállításánál a közmunka minisztérium műszaki tanácsának a véleményét is igénybeveszik. A jegyzéket a belügyminiszter hagyja jóvá és állapítja meg végérvényesen.

Tízmillió leit meghaladó értékű vállalatoknál csakis az első kategóriába felvett cégek hívhatók meg zártkörű árverésre.

A szabadkézből való megbízás formájára már az első sikertelen árverés után át lehet térni. Ennek a formájára, hogy akár nyilvános, akár zártkörű árverésen a pályázó írásbeli ajánlatait felbontják és szóbeli tárgyalást folytatnak a legmegfelelőbb ajánlattevőkkel. Ugyanezen eljárással lehet nemcsak munkálatokat kiadni, hanem gépeket, gépkocsikat, készülékeket, esz-

közöket stb. bármilyen érték erejéig beszerezni. A légvédelmi célokra szükséges munkálatok és tárgyak ugyanígy szerezhetők be.

Az új törvény módot fog adni a közigazgatási vezetőknek arra, hogy ha ezek a szabadkézből való tárgyalások nem vezetnének megfelelő eredményre, akkor egyes kiválasztott szállítóhoz is fordulhassanak az árverési bizottság útján és közvetlen megbízást adhassanak. Ez a közvetlen tárgyalás azonban csak az alábbi három esetben megengedett: az imént említett gépek és eszközök beszerzésénél, bármilyen érték erejéig, ha az előzetes szabadkézi tárgyalás eredménytelen maradt, másodsor, előzetes kísérletek nélkül is, ha a szükséges dolgok értéke falvaknál 20.000 leit és a kormányzóságnál 300.000 leit nem halad meg, harmadszor pedig bármely érték erejéig és bármilyen szükségletre, ha előzetesen jóváhagyást kaptak a felügyeleti hatóságtól.

Végül az új törvény a házikézelésben végrehajtható munkálatokról intézkedik és ezeket szé-

Január 27-én
szombaton este

az Ujságíróklub
műsoros
táncestélve

leőbb körre engedélyezi és pedig falvakban 25.000 lei erejéig, a kormányzóság részére 2.500.000 lei erejéig. Ezenkívül minden olyan munkálatot elvégeztethetnek saját kezelésben külön engedélyezés nélkül, amelyre előbb eredménytelen nyilvános, vagy zártkörű árverést tartottak.

Közvállalkozásokban az új rendelkezés szerint csak olyanok vehetnek részt, akik

legalább két év óta ténylegesen működnek a kiírt munka körében.

Az ajánlattevők tehát ajánlatuk mellett ezt igazolni tartoznak azzal, hogy végzett munkájukat a megrendelők kifogás nélkül vették át.

Városfejlesztési bizottságokat nevez ki a kormány

Minden kormányzóságon és a belügyminisztériumban fog működni egy-egy bizottság

A Hivatalos Lap a belügyminiszter nagyszabású rendeletét közli a községek és városok tervszerű fejlesztésének szervezéséről és az erre hivatott bizottságok felállításáról.

Kétféle bizottság létesül. A felsőfokú bizottság a belügyminisztériumban alakul és ennek a hatáskörébe tartozik a városok tervszerű fejlesztésének és szépítésének a rendszeresítése. A kormányzósági bizottságok a községek tervszerű fejlesztésével és szépítésével, valamint az egészségügyi intézmények létesítésével fognak foglalkozni.

A városok ügyeiben illetékes felsőbb bizottság 12 tagból alakul, akiket a belügyminiszter előterjesztésére királyi rendelet nevez ki öt évi időre. Tagjai az építészeti főiskola egy tanára, a szépművészeti iskola esztétika tanára, egy urbanista építész, egy falusi építésekben különleges építőművész, egy mérnök, egy törvényszéki orvos, az urbanista ismeretek tanára a közigazgatási műszaki előkészítő központból a bucarestii egyetem egy jogtanára, a légügyi minisztérium képviselője, Bucurestii polgármestere, a belügyminisztérium helyi igazgatási igazgatója és a községi üzemek igazgatója.

A bizottság tanácskozási joggal meghívhat tagjai közé elismert szakembereket. Amennyiben olyan tervről lenne szó, amelyet bizottsági tag alkotott, az illető csak informatív szerepet játszhatik ez alkalommal.

A bizottság elé terjesztett tervek ügyében hozott határozatot a belügyminiszter hagyja jóvá és a jövőben a jóváhagyott terv kötelező az illető városra. A bizottság urbanisztikai, műszaki, esztétikai, egészségi és közigazgatási szempontok alapján vizsgálja felül és hagyja jóvá a városok és a fürdő, vagy üdülőhelyek terveit. Szükség esetén megfelelő javaslatokat küld az érdekletteknek. A bizottság hatáskörébe fog tartozni városfejlesztési kiállítások és kongresszusok tartása, könyvtárak, közlemények, előadások és urbanisztikai propaganda szervezése.

A törvényhatósági városok és a fürdőhelyek kötelesek a bizottság elé terjeszteni fejlesztési terveiket és azok módosításait, a közterek terveit, minden jelentősebb olyan munkálatot, amely a városok szépítésével van összefüggésben és építési szabályrendeleteiket, parcellázási terveiket, amelyek a város alakulásával kapcsolatosak.

A községek részére minden kormányzóság székhelyén alakul egy fejlesztési és szépítési szervezési bizottság. Ennek a tagjai: a törvényhatóság polgármestere, két urbanista építész, két urbanista mérnök, egy jogász és a légügyi minisztérium egy megbízottja. A tagokat a belügyminiszter előterjesztésére 5 évre királyi rendelettel nevezik ki.

Ezeknek a bizottságoknak a hatásköre ugyanaz a községekre, ami a felső fokú bizottságé a törvényhatóságokra, városokra és a fürdőhelyekre

A semmitőszék visszautasította Max Auschnitt fellebbezését

A vádirat valamennyi pontja alapos mondotta ki a legfelsőbb bíróság

Bucurestiből jelentik: A semmitőszék január 17-én és január 18-án tárgyalta a bucarestii felelősviteli bíróság főügyészségének és Max Auschnittnek fellebbezéseit, amelyeket a bucarestii felelősviteli bíróság váditanácsának határozata ellen adtak be. Tegnap este fél 7 órakor a semmitőszék tanácsa a következő határozatot hirdette ki:

Elfogadja a főügyészség fellebbezését, amelyet a váditanács határozata ellen adott be és visszauta-

sítja Max Auschnitt vádolt fellebbezését a vizsgálóbíró és a váditanács határozata ellen. A semmitőszék végleges határozata szerint a vádirat valamennyi pontja alapos Auschnitt ellen és azokat részleteiben is ki kell vizsgálni. Ami a 18 millió francia frank eltulajdonításának kérdését illeti, a semmitőszék határozata értelmében ebben az ügyben az illetékes bíróság hivatott ítéletet hozni.

Emil Jannings

KOCH RÓBERT, a tuberkulózis bacillusa világhírű felfedezőjének szerepét alakítja utólrhetetlen művészetével, az

Ember, aki legyőzte a halált

című szenzációs TOBIS-filmben.

Óriási sikerrel fut a S C A L A-ban

Kedvezményes jegyek érvénytelenek! — Egész nap jegyelővétel.

HIREK

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1.200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1.400 lei.

TELEFON

12—10. és este 9 óra után 28—15.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Vidám esküvő véres befejezése

Tavaly februárban a Lugos közelében levő Dragomiresti községben, az egyik vagyonos gazda leányának esküvőjén véres verekedés támadt Molcut Ioan huszonkét éves legény és Steta Petru gazda között. A legény ugyanis hosszabb ideje udvarolt a gazda leányának. Ezt a szülők nem nézték jó szemmel és megtiltották a leánynak, hogy Molcuttal szóba álljon. Az esküvőn, amelyre Molcut Ioant és a Steta-családot is meghívták, a fiatal ember táncra kérte a leányt, aki azonban elutasította. Emiatt szóváltás, majd verekedés támadt, amelyben a Steta-család több tagja is beleavatkozott. Verekedés közben Molcut előrántotta a zsebében levő revolvert és azzal Steta Stefanra lőtt. A golyó azonban Baban Nicolae gazdát találta el a karján. A verekedésnek végül is Molcut menekülése vetett véget. Baban Nicolae megsebesítése miatt eljárás indult meg ellene emberölés kísérlete címén és a büntetőtábla tegnap egy évi fogházra ítélte a legényt.

(—) A temesvári Kecskeméti-cég jelentése: A Muntele Mic-en harminc centiméteres régi hó és félméteres új hó van. A hőmérséklet két fok Celsius hideg és a havazás tart.

(—) A helytartóság ajándéka a hadseregfelszerelési alagra. A temesi királyi helytartóság elhatározta, hogy a hadseregfelszerelési alagra — a már eszközölt jegyzésen kívül — húsz millió lejt ajándékoz állampapírokkal. Ezt az összeget a helytartóság öt megyéjének alapjaiból veszik.

— Letartóztatták Szállási ügyvédjét. Budapestről jelentik: A rendőrség az általunk már jelentett nyilaskeresztes eszme védelmi csoport működésének kinyomozása során őrizetbe vette dr. Kiss Géza ügyvédet, aki Szállási védőjeként is szerepelt. Egyes hírek szerint a letartóztatásra az adott okot, hogy Kissnek szerepe volt az eszmevédelmi csoport működésének irányításában. Hírek terjedtek arról is, hogy az ügyesség rövidesen megkeresést intéz a képviselőház elnökéhez, amelytől az egyik nyilaskeresztes képviselő mentelmi jogának felfüggesztését kéri, mert állítólag a képviselő adott utasításokat az eszmevédelmi csoport működésére.

— Kötelező katonai szolgálat Szlovákiában. Pozsonyból jelenti a Rador: A képviselőház újabb törvényt szavazott meg, amellyel bevezetik az általános katonai kötelezettséget. A szolgálati idő az arra alkalmas férfiak számára két esztendő. Minden 20 és 50 év közötti férfi köteles szolgálatot teljesíteni, kivéve a zsidókat, akiket munkaosztághoz szerveznek meg és katonai felügyelet alatt fognak dolgozni.

— Elfogták az ország legveszedelmesebb betörőbandáját. Bucurestiből jelentik: A fővárosi rendőrségnek hosszas nyomozás után sikerült egy betörőbandát elfogni, amelynek 12 tagja chisinaui származású és a legvakmerőbb bűntényeket követték el. A banda vezetője Sonja Saraga asszony, a hírhedt betörő Samuel Saraga felesége, akit a sies betörővezérnek neveznek és brassói sikeres tettei után fogták el. Sonja Saraga a Lupitei uca 24 számú házban lakott, ahol a betörésekből származó tárgyak nagyrészt meg is találták. Az egész társaságot a vacaresti fogházba küldik, ahol Samuel Saraga találkozhat majd feleségével.

A napok óta tartó sűrű havazás komoly nehézségeket okoz a forgalomban

A két nap óta szakadatlanul tartó havazás vastag hóréteggel borított be mezőt, erdőt, falut és várost. A magas hó Temesvárott az uceai forgalomban már meglehetősen nagy nehézségeket okoz, mivel az eltakarításra egyelőre nincsen megfelelő munkaerő. A lovak által vont járművek közlekedése úgyszólván teljesen megbénult.

Vidékről számos tejes kocsis nem jutott be a városba és ennek következtében számos család tej nélkül maradt.

Az autóforgalom is csak lassítva, nehézségek árán bonyolítható le. A városi fuvartelep több száz munkást állított be a kocsitaknak a hótól való megtisztítására, ennek azonban a folyton tartó havazás mellett nincsen sok látszata. Külön munkásai vannak a pálya tisztítására a villamos vasutnak is, amely ezenkívül hóekéit is járattja. A villamosforgalom lassan bonyolódik

le és valamennyi vonalon zavartalan. Kivételt képez a második számú vonal, amelynek a Dorobantilor-uton levő részén a forgalom szünetel, mert a villamos kocsik a hid sikos és meredek feljárójára nem tudnak felkapaszkodni. Munkások dolgoznak ott a hó eltakarításán és remélik, hogy megfelelő homokozással a forgalom itt is lebonyolítható lesz.

A vasuti kerületi igazgatóság közlése szerint a vasuti forgalomban egyelőre nincsen fennakadás.

Az összes vonatok rendben közlekednek, bár egyes vonalakon kisebb-nagyobb késések mutatkoznak.

Ha a havazás már nem tart sokáig és nem következik be szélfúvás, úgy a vonatok járásában nem várható baj.

(—) Magyary Pál emléke. Néhaj Magyary Pál pápai prelátnak, püspöki vikárius halálának tegnap volt a harmadik évfordulója, amely alkalomból a szentéletű főpap emlékeztetőre gyászmise volt a püspöki székesegyházban. A Dóm Mária-oltára előtt Boros Béla dr. teológiai tanár reggel félkilenc órakor mondotta a gyászmisét, amelyen az Urak Mária Kongregációja tagjai testületileg jelentek meg, azonkívül ott voltak a hívek és az elhalt főpap tisztelői nagy számban. Magyary Pál volt annak idején az Urak Kongregációja vezetője, jelenleg pedig Boros Béla dr. vállalja ezt a feladatot.

Elejtett szeméit

harisnyáin olcsón és gyorsan felszedjük

Mikó Frida

Dauerbach-palota

(—) Születések: Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Carte Iuliu Nicolae, Schröder Bertalan Géza, Caldaras Trifu, Nagy István Gábor, Schiffer Vince.

(—) Halálozások. Meghaltak: Gain Zsiva hatvanéves napszamos, Wechselberger Mária nyolcvanöt éves, Barta Anna harminchat éves, Kudelka Katalin született Hoffenberg hatvanhat éves, Elbreich Milton hatvanöt éves magántisztviselő, Rudaci Lucretia született Ioanovici negyvenkét éves, Löbl Sámuel hetvenkilenc éves gazdálkodó, Dán Veronika született Bene harmincöt éves.

— Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epehajtó a Dr. Földes-féle Solvo-pirula. Székrekedés, bélrenyheség, rossz emésztés, gyomorrontás, felfúvódás, gyomor- és bélfájdalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 20 lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogériában kapható

(—) Kultúrelőadás. Mint már közöltük, a temesvári izraelita hitközség legközelebbi kultúrelőadásán január 21-én, vasárnap délután 6 órakor a hitközség nagytermében Bergmann Pál: Mózes szobráról fog előadást tartani. Teljesen ingyenes belépés mellett, vendégeket szívesen lát a rendezőség.

Borah szenátor halála

Newyorki hír szerint Borah szenátor, aki csütörtökön agyvérzést kapott, a rákövetkező hajnalon elhunyt. Az USA egyik legjelentékenyebb politikusát vesztette el, aki két évtized óta vezető tagja volt a külügyi bizottságnak. Már a világháború alatt ellenezte az amerikai beavatkozást, annál inkább a legutóbbi idők alatt. A Monroe-elv szövegszerű alkalmazásának élén állott és ehhez még nem leplezett németbarátsága is járult. Az elmúlt év nyarán — mint életében többször — szembekerült Roosevelttel és a semlegességi törvény felfüggesztése ellen küzdött. Később sikerült az elnöknek Borahot rábírni, hogy passzív magatartást tanúsítson és így a szenátusi tárgyaláson Borah fel sem szólalt. Azóta aktivitást nem fejtett ki, de aggodalmait nem titkolta. A 74 éves politikus Roosevelt ellenzékének legnépszerűbb alakja volt. Több ízben mint elnökjelöltet emlegették, résztvett a Kellogg-paktum kidolgozásánál, korábban pedig egyike volt azoknak, akik Amerikának a Népszövetséghez való csatlakozása ellen nyilatkoztak. A világbéke egyik jóniszemű és lelkes híve száll sirba.

Ma tartják Kolozsvárott a miniszteri értekezletet

Marta Alexandru dr. királyi helytartó, Popovici Virgil ezredes-prefektus és Baran Coriolan dr. főpolgármester tegnap délben Kolozsvárra utaztak, hogy jelen legyenek a ma ott tartandó miniszteri értekezleten, amelyen a kormány több tagja résztvesz. Kolozsvárra utaztak ezenkívül Arad, Krassó, Szörény és Hunyad megyék prefektusai, Arad, Lugos, Oravica, Déva városok polgármesterei, továbbá a helytartóság területén működő munkakamarák, kereskedelmi és iparkamarák elnöke, a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalának megyei titkárai, a tanfelügyelők, a különböző céhek képviselői, valamint a helytartóság területén megválasztott képviselők és szenátorok is. A miniszteri értekezleten résztvesznek Szamos és Maros tartományok ugyanilyen képviselői is.

Légvédelmi előadások naptára

Január 20, szombat délelőtt tizenegy órakor magyar előadás a Capitolban mehalai férfiak és nők részére.
Január 22, hétfő délelőtt tizenegy órakor román előadás az Apollóban gyárvárosi nők részére.

Mozi

Egy ember, aki legyőzte a halált

A SCALA-mozi újdonsága:

Egy ember, aki legyőzte a halált, — ez a címe annak a filmnek, amelyet most zsuftól nézőtér előtt mutat be a Scala-mozgó. Meg is érdemi ez a mű mindenki érdeklődését, mert eszményi elgondolásánál és tartalmánál fogva a legnagyobb kultúr szolgálóat teljesíti. Koch tanár életét látjuk a vásznon megelevenedni, aki megtalálta a tuberkulózis bacilusát és ezzel megindította a milliókat pusztító kor ellen a győzedelmes harcot. A hős tudós életét tárja elénk ez a film, egy életet, amely teii van vívódásokkal és harcokkal, míg eljut a nagy eredményig. De nemcsak Koch tanár működését ismerjük meg ebből a filmből, hanem az egész kort is az egész életet, amely a tudós körül zajlott, mi-alatt ő folytatta egybefonódó éjszakákban és napokban szüntelen kísérleteit látjuk a régi Berlint, látjuk a tudományos intézetek akkori állapotát, betekinthetünk még a boncterembe is. Nemcsak korszakot idéz, hanem egyben korszakalkotó is ez a szenzációsan érdekes film, amely a feltámasztott idők minden valóságával juttatja végső érvényre e tudomány diadalát. Koch alakját Janning elevenítette meg halhatatlan művészzel, Virchovot Werner Krauss mintázta meg csodálatos élethűséggel. A többi szerepeket is a legkitűnőbb művészek játszá.

MŰSOR:

Szombat, január 20.

APOLLÓ: Fegyverben (angol film)
CAPITOL: Az első csók (angol film)
CORSO: Isten vele, tanár úr! (angol film)
SCALA: Egy ember, aki legyőzte a halált (német film)

Magyar

ifiusági bál

február 23-án

Kulturpalotában.

— Január 25-én kezdődik a középiskolai tanulók magánvizsgája. Bucurestiből jelentik: A kereskedelmi és középiskolák tanulóinak magánvizsgái január 25-én kezdődnek meg. A jelenleg katonai összpontosításon lévők összpontosításuk elvégzése után jelentkezhetnek vizsgára egyéni kérvényüknek a minisztérium által való jóváhagyása után.

— Az Alboteanu-botrány ügyében kihallgatták Titeanu volt sajtóminisztert. Bucurestiből jelentik: Alboteanu Victor ismeretes bűnügyével kapcsolatban a vizsgálóbíró pénteken kihallgatta Titeanu Eugent, aki Alboteanu felettese volt.

— A Nemzeti Gárda parancsnoka erdélyi el- lenőrző úton. Bucurestiből jelentik: Georgescu Petre tábornok, a Nemzeti Gárda parancsnoka, az úzerkedés letörésére alakított szerv főbiztosa, tegnap este ellenőrző körútra Erdélyba utazott, ahol több városban személyesen tart vizsgálatot annak megállapítására, hogy milyen mértékben hajtották végre a kiadott rendelkezéseket.

— Sztrájkra bűzdítettek a singaporei kikötő- munkásokat. Singaporeból jelentik: (Rador.) A hatóságok 11 kínait őrizetbe vettek, mert az a gyanú merült fel ellenük, hogy a kikötőmunkások között sztrájkra bűzdítettek, s ezáltal az állam biztonsága ellen vétettek.

— Német kereskedelmi bizottság Moszkvában. Rigából jelentik: (Rador.) Csütörtök este Rigába érkezett az a német kereskedelmi bizottság, amely Moszkvába utazik. A bizottság tagjai pénteken folytatták útjukat Moszkva felé.

— Kolozsvárt katonai zónának minősítet- ték. Kolozsvárról jelentik: A Monitorul Oficial 1939. október 23-án megjelent 245-ös számában közölt nemzetvédelmi rendelkezés alapján a kolozsvári térszomszomságot a város katonai zónára osztotta és felét hadizónának nyilvánította. Ebbe a hadizónába úgy a bel-, mint a külváros egyrésze beletartozik és akik ezekben az utcák- ban laknak, január 25-ig lakhatási engedélyt kell kérjenek. Ugyaninnen nyert értesülés alapján közölhetjük, hogy február 1-ig az egész ország- ban életbeléptetik ezt a rendelkezést.

— Elítélték egy férjgyilkos asszonyt. Tal- linból jelentik: Anette Tenisa asszonyt, aki só- gorának revolverével megölte férjét, az ezt köz- társaság volt elnökének fiát, ma zárt tárgyalá- son kényszermunkára ítélték.

(—) Leányszöktetésért egy hónapi fogháza- ra ítélték Bozovan Alexandru, huszonnégy éves bobdai fiatalembert, aki az elmúlt év február 23-án Utvin közögből megszöktette az egyik gazda tizennégy éves leányát. A fiatalember házasságot ígért a leánynak, aki azután szülei tudta és beleegyezése nélkül követte Bozovan Alexandrut Bobda község- be. A szerelmes fiatalok boldogsága azonban csak egy napig tartott, mert másnap az apa hazavitte a leányt és feljelentést tett a legény ellen. Bozo- van a temesvári törvényszék elé került, amely leány- szöktetés és csábítás miatt elítélte.

(—) Tizenhat éves fiú rablógyilkossága Arad- megyében. Aradról jelentik: Az aradmegyei Dieci község határában megdöbönt a rablógyil- kosság történt. Burda Traian 16 esztendő fiú leütötte Schwartz Mayer 18 éves körösbökényi fiatalembert, egy ismert ottani kereskedő fiát. A bűntény még napokkal ezelőtt történt, azt azonban csak pénteken reggel fedezték fel, ami- kor az áldozat holttestét a község határában megtalálták. A csendőrséget az vezette nyomra, hogy a tettes a szerencsétlen végű fiatalember kesztyűjét is magához vette és ezt nála meg- találták. A fiatal gyilkos hatszáz leit rabolt el.

— Bevezetik a nürnbergi törvényeket a cseh protektorátus területén. Prágából jelentik: Híre- jár, hogy a németországi zsidó törvényeket a protektorátus területére is bevezetik. Ezzel meg- szűnik az az állapot, hogy a zsidóságnak több joga volt a protektorátusban, mint Németország- ban.

(—) Koresolyák, ródlik, különböző vasárak és háztartási cikkek olcsón kaphatók Scherter Ottó vaskereskedésében Temesvár I., Eminescu ucca 5.

(—) HÁTRALÉKOS ELŐFIZETŐINK FI- GYELMEBE! A megnehezedett viszonyok, a drá- gulásnak minden vonalon való érvényesülése kényszerítene, hogy komoly kéréssel forduljunk azon előfizetőinkhez, akik késedelemben vannak az előfizetési díj kiegyenlítésével. Kérjük, hogy hátralékaikat mielőbb juttassák el a kiadóhiva- talhoz, nehogy a lap továbbításában fennakadás álljon be. Mindazoknak, akik legkésőbb január végéig már esedékessé vált előfizetési díjukat nem küldik be, legnagyobb sajnálatunkra kény- telenek leszünk az újság további küldését be- szüntetni.

(—) A Temesvári Magyar Dalárda hagyó- mányos farsangi táncestélye városunk társadal- mának és az ifjúság osztatlan örömére január 27-én, esti 9 órai kezdettel a „Bánsági Áruház“ (Whitehouse-palota) földszinti és emeleti ter- meiben lesz. A belépti jegyek, az ételek és italok árát a nagyközönség mai anyagi helyzetének megfelelően, igen alacsonyán szabta meg a da- ládra és nemes hagyományaihoz híven a jöve- delem egyrésztét jótékony célra fordítja. A tán- cot megelőzően örökszép nóták fognak felcsen- dülni a dalosok ajkáról, bútkergető cigánymuzsi- ka, vidám jazz-zene, tánc, hajnalhasadásig, a meghitt csárda, benne a Bánságnak legjobb bora a „Nóta forrás“, a jobbnál-jobb falatok mind hozzá fognak járulni, hogy egy felejthetetlenül szép farsangi éjszakán melegen érző szívvel örül- ri fog mindenki, aki január 27-én a Temesvári Magyar Dalárda műsoros táncestélyén részt vesz.

Hogyan tájékozódik a pilóta éjszaka idején?

Sokan azt hiszik, hogy a repülés tisztán a gépek teljesítményében rejlik. Csak kevesen tud- ják, hogy a repülés bizony egy csomó tényező- től függ, még pedig a kiváló repülőn és repülő- gépen kívül elsősorban

a repülőterek berendezésétől.

Ezekhez a berendezésekhez tartozik a repülőte- rek világító berendezése, amelyet a pilóta köz- nyelven „tüzeknek“ nevez. Ha valaki a repülő- tereket megnézhette, vagy esti órákban a repü- lőterek mellett utazott, egy csomó különféle színű lámpát láthatott, amelyekről persze alig van fogalma, hogy ezek milyen célt szolgálnak. Vannak úgynevezett „akadálytüzek“, ezeknek berendezése villamos körtékből és neonsövekből áll, de ezenkívül ismerünk „irányító tüzeket“ is, amelyek arra szolgálnak, hogy a repülő az éjjeli órákban, vagy pedig körben tájékozód- hasson és tudja, hogy milyen irányban végezze a le- vagy felszállást. Léteznek a repülőterek szélein úgynevezett „kerettüzek“, amelyek már messziről jelzik a repülőnek, hogy a repülőter- milyen irányban fekszik. A repülőteren belül pe- dig azt az aszfaltozott vagy betonozott részt is ki szokták világítani, amelyre a repülőgép a les- zállás után kell, hogy guruljon, hogy az állomás közvetlen közelébe jusson. Az „akadálytüzek“ az akadályokat jelzik, amelyeket a gépnek ki kell elkerülnie.

A polgári repülőtereken az állomás köze- lében lévő „guruló pályát“ egy fix transzformá- torba épített világító berendezés jelzi, de okkal kérdezhetjük, hogy

háboruban miként jelzik

a hadipilótának a tábori repülőtereket? Erre a célra a német „AEG“ egy autóra felszerelt vilá- gító berendezést szerkesztett, amely mozgatható és a hadi követelményeknek megfelelően az il- lető repülőcsztag vagy csoport folyton változó tábori repülőterén üzembe helyezhető. A béke- beli állandó repülőtereken az ilyen világító be- rendezéseket úgy szerkesztik és úgy építik be a repülőterbe, hogy nappal, amidőn a szerkezetre szükség nincs, a föld alá süllyeszthető, míg éj- jel vagy ködben egyetlen gombnyomásra kiemel- hető és üzembehelyezhető.

A leszállási irányt „T“ alakú készülék jelzi; ez egy vasszerkezetből áll, amelynek tetején fe- hér-piros bádóg fedél már távolról jelzi a leszáll-ási irányt és éjjel ennek a fedélnek szélein fe- hér és piros vagy gázzal töltött két színű lám- pák jelzik a leszállás irányát. Ne higyük azon- ban, hogy ez a „T“-jelző mozdulatlanul be van építve. Ellenkezőleg, ez a szél irányára szerint mo- zog és így már távolról jelzi a repülőnek, hogy a föld fölötti szél milyen irányból fúj, vagyis, hogy a leszállást milyen irányból fogatosítsa. Ez az irányjelző igen érzékeny és már a másod- percenkénti 1 méteres szélsébségre is reagál.

Olasz jelentés szerint az oroszok petróleummezőket adnak Németországnak

Rómából jelentik: A Popolo di Roma arról ír, hogy a magyar-orosz határon az orosz csa- patok mozgolódása észlelhető. Ez azzal magya- rázható, hogy az oroszok egyes galíciai petróleum forrást át akarnak adni a németeknek. Románia csak harminc százalékát tudja ugyanis szállítá- ni annak a petróleummennyiségnek, amelyet le- kötöttek és ezért Németországnak máshol kell gondoskodni beszerzéséről. A lap megjegyzi, hogy az orosz mozgolódás semmiféle veszélyt nem jelent Magyarországra szempontjából.

Berlinből jelentik: Illetékes német helyen semmit sem tudnak arról, hogy tárgyalások foly- nak a keletgalíciai petróleummezők átvételéről. Ezzel szemben Németország hajlandó technikai szakemberekkel segítyt nyújtani a petróleumvi- dék gazdaságosabb kihasználására.

(—) Egyes vasúti állomásokon a tisztvise- lők jogosultak a pénztárt a vonat beérkezése előtt lezárni. A vasúti vezérigazgatóság rende- lte értelmében azokon a kis vasúti pályaudvaro- kon, amelyek a forgalmi tisztviselő a pénztári szolgálatot is ellátja, az illető jogosítva van a jegypénztárt a vonat beérkezése előtt öt per- cel lezárni. Az ilyen állomásokon tehát a közön- ségnek idejében gondoskodnia kell a jegy meg- váltásáról.

(—) Józseffalváért. A leégett Józseffalva újjáépítésére tegnap Cz. Gyuszika emlékére ke- resztatyjától 500 leit kaptunk. Gyűjtésünk ezel 81.990 lei. A gyűjtést folytatjuk és minden, hoz- zánk juttatott adományt nyilvánosan nyugtá- zunk.

(—) Malomvásárlás bírósági feleményel. Bartók Imre világosi lakos még 1937-ben meg- vásárolta az aradmegyei Nadab községben lévő állami malmot. A vételár egyrésztét kifizette és ezenkívül egymillió hatszáz ezer lei befektetést eszközölt a malomban, amikor úgy találta, hogy a szerződés egyes pontjait nem tartják be. Ezért felbontotta a szerződést és visszakövetelte a ma- lomba befektetett pénzt. Az ügy az aradi tör- vénszék elé került, amelynek tárgyalásán az államügyvéd pergátló kifogást jelentett be azzal az indoklással, hogy a per tárgyalására az ilfo- vi törvényszék illetékes. Az aradi törvényszék a kifogást elutasította. Ez ellen az államügyvéd fellebbezést jelentett be, de ezt a temesvári íté- lőtábla szintén elutasította és a malomvásárlás ügyét így mégis az aradi törvényszék fogja tár- gyalni.

Az utóbbi évek leg- szebb és leg- ragyogóbb filmje:

Isten vele, tanár ur!

A főszerepekben:

ROBERT DONAT, GREER GARSON

CORSO MOZIBAN

Paramount-hiradó. Délután 3 órakor 17 leies helyárrakkal

Csárdáskirálynő

SPORTESEMÉNYEK

Országos sí- és ugró-verseny Brassóban

Nagyszabású sí-versenyek színhelye lesz a Brassó közelében levő Bolnok nevű hegy. A Brassói Túrlista Egyesület — mint ismeretes — pár évvel ezelőtt mintegy 200.000 lei költséggel itt építette fel Keleteurópa legnagyobb és legjobb síugrósáncát, amelyen el lehet érni 60—62 méteres ugrásokat is. Azóta állandóan itt rendezi meg a Romániai Sí-Szövetség megbízásából a Brassói Túrlista Egyesület az országos bajnoki ugróversenyeket, valamint a Bolnok-Kupa vándorserleg küzdelmeit.

Az idén a síversenyprogram lényegesen bővült azzal, hogy az országot kerületekre osztották és kiírták a kerületi bajnoki versenyeket is. A BTE, mint az ország legerősebb sí-kerületének legaktívabb és legnagyobb sánccal rendelkező egyesülete, természetesen megkapta a kerületi bajnoki verseny rendezésének a jogát is. A versenyt január 28-án, vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel rendezi meg a BTE, ugyanakkor, egyszerre lesznek a Bolnok-Kupa küzdelmei is, ugyancsak a nagy sáncon. E két verseny kétségtelenül az ország legjobb ugróit gyűjti egybe.

A nagy sáncon, mely hetek óta kitűnő állapotban van, már régen megkezdődtek az edzések. A BTE országos bajnok-ugrói: Kovács György, Welkens Károly, továbbá a Bolnok-Kupa első győztese Török János, Welkens Ernő, Székely István és mások már remek ugrásokat végeztek és ugrásaik állandóan 44—45 méter között váltakoztak.

A január 28-iki versenyen valószínűleg megdőlt Clompe Hubert 56 méteres rekordja.

A szövetség megbízásából ugyancsak a Brassói Túrlista Egyesület rendezi meg az idén is az országos bajnoki ugróversenyt. Ennek napjaul február 11-ét tűzte ki a szövetség. A BTE mindkét versenyre már megkezdte az előkészületeket, mert a nagyszámú versenyzőn kívül mintegy 3—4000 főnyi nézőközönség elhelyezéséről és ellátásáról is kell gondoskodnia.

Az országos jelentőségű sí-versenyek programja a következő:

Január 27-én kerületi bajnoki futóverseny a brassói Poianában.

Január 28-án kerületi bajnoki ugróverseny és Bolnok-Kupa ugróverseny a Bolnokon.

Február 4-én kerületi bajnoki lesikló és műlesikló verseny a Keresztényhavason és a Poianában.

Február 8-án országos bajnoki futóverseny a Poianában.

Február 10-én országos bajnoki staféta-verseny a Poianában.

Február 11-én országos bajnoki ugróverseny a Bolnokon.

Február 17-én országos bajnoki lesiklóverseny a Bucsecsen.

Február 18-án országos bajnoki műlesiklóverseny a Bucsecsen.

A Brassói Túrlista Egyesület, amely nemcsak

Milyen sportjelvényeket szabad viselni?

Az egyesületek figyelmébe. Az Ország Öre intézmény jóváhagyása szükséges a jelvények viseléséhez

Az UFSR körrendeletet adott ki, amely a sportjelvényekre vonatkozik. A rendelet az Ország-törvény 14. szakaszára hivatkozik és a következőkre vonatkozólag intézkedik:

Március elsejétől kezdve tilos bármilyen sportjelvény viselése (gomblyukban, vagy a sportmezen), amelyet nem hagy jóvá az Ország-ország parancsnoksága. A jóváhagyás elnyeréséért a következőképpen kell eljárni:

a) A szövetségek kötelesek 3—3 példányban megküldeni az UFSR-nek valamennyi jelvényt, cimerpajzsot, diplomát stb.

b) Az ország valamennyi sportegyesülete az UFSR címére (Bucuresti, Str. Grigore Cantacuzino 33.) levélben, vagy csomagban kötelesek megküldeni 2—2 példányban bármennyi sportjelvényüket, melyeket használnak.

A küldeményhez kísérelvelet kell mellékelni, melyben kéri a jelvények, cimerpajzsok, diplomák stb. elismerését. Feltüntetendő alapításuk ideje, valamint a készlet mennyisége, amely az egyesület tulajdonában van. A beküldés utolsó határideje február 15. Az UFSR csak az eddig az időpontig beérkezett küldeményeket terjeszti tovább kedvező véleményezéssel az Ország-ország parancsnoksághoz.

Erdély magyarságának, hanem egész Romániának egyik legerősebb és legjobban megszervezett sí-egyesülete, valamennyi versenyen nagyszámú versenyzőt indít. Eddig már számos országos bajnokságot szereztek versenyzői és az idei, minden eddiginél céltudatosabb és komolyabb edzések és eddig mutatott formák alapján remélni lehet, hogy a kerületi és országos bajnok versenyek minden számában ott lesznek a döntőben.

**Si-felszerelések,
Brett-lik, cipők,
Windjacks**

A. M. Mülley

Timisoara, I., Str. Solderer 11.

Sporthírek mindentelől

Bolgár sízők is résztvesznek a román sí-bajnokságokon, melyeknek időpontját véglegesen a következőképpen állapították meg: február 9—10-én a Brassó melletti Poianan hosszútávú bajnokság és 4x12 kilométeres staféta-bajnokság. Február 11-én a BTE bolnoki ugrósáncán az ugró-bajnokság. Február 17-én és 18-án Sinaián a lesikló és műlesikló bajnokság.

Lidia Veicht nyerte Németország női műkorcsolyázó bajnokságát. A müncheni bajnokságon Veicht már negyedszer nyerte a német bajnoki címet. 2. Niernberger, Bécs. 3. Muselik, Bécs. 4. Putzinger, Bécs. 5. Wachtler, Bécs. 6. Fell, München. A páros bajnokságban a Herber —Baier-pár fölényesen győzött.

RÓZSASZÜRET

57

IRTA: LIGETI ERNŐ

És mennyivel több esze van, mint az Okos Leánynak, mennyire ismeri a maga osztályhelyzetét, mennyire rangjához, társadalmi helyzetéhez méltóan viselkedik, mennyire otthonosnak érzi magát a nagyvilágban. Mint a gyöngy a kagylóban — ragadtatta el magát egy hasonlatra is. Az Okos Leány csak elképesztetni akart maga körül és végül is... Reggel Betty kijött a vonathoz, föl kísért a hálókocsiba, anyáskodott, össze-vissza csókolta, könnyezett, ott állott a vonat elindulásáig, szenvedélyesen lobogtatta kis csipke zsebkendőjét és ahogy a vonat távolodott, mindinkább hátrált ő is, hogy tovább láthassa. — Azután keresse meg Isabelt is — kiáltotta felé, amikor kihajolt az ablakon és még hallhatta hangját. De ezt csak úgy mellékesen, hol van már Isabel az ő életükben, Betty végérvényesen fölébe kerekedett.

Tynner most eltávolodott az ékszeres bolt kirakatától és tovább lépett. — Mintha csak arra akart volna emlékeztetni, hogy ami közöttük történt, nem lehet akadály, hogy Isabelt végképpen ki kellene zárni, sőt... Tynner romlott képzelete most új erőre kapott. — Édes Istenem, a mai világban... Le fog utazni Plovdivba, elváltatja őket, vagy kivárja, amíg Isabel megújíja és akkor... Majd meglátja.

Meg volt nyugodva, hogy minden oldalról tisztázta a helyzetet. A nagyvilág erkölcesire való hivatkozással ügyet sem vetett arra, hogy egy férjes asszonnyal van viszonya, aki a leánnyal konkurrál nála és ha történetesen elvonná egy későbbi időpontban Isabelt feleségül, hajlandó őt teljes hévvel vejenek tekinteni. Ő csak Isabel miatt volt fölháborodva, aki cserbenhagyta s rangján alul ment férjhez.

Unottan jött-ment a városban másnap is,

kezdt azonban kibékülni a várossal. Azok a szűk sikátorok, ahova hollyongásai során eljutott, lenyomott, homályos boltok függöny nélküli nyílásaikkal, amelyeken belül keleti egyhangúsággal rézművesek kalapálják a vörös és sárga rézedényeket, kedvesek, szemrevalók volnának — más körülmények között. Tynner bekukkantott a boltokba is, ahol a finoman cizellált fémmunkák, csatok, násfák, ónpoharak, ezüstbe foglalt koránok és tóratekercek mellé azonnal hozták a párolgó török-kávét. Kelet, még akkor is, ha a lomha mozgású boltos változatosság okából utazásra viheto és összehajtható ikonokat, Cyrill és Demetrius arany gloriális miniatűrjeit rakja elébe. Vásárolt apróságokat, majd megajándékoz valakit velük. Montfleurynt, vagy Drummondot, neki van érzeke az ilyesmi iránt. Céltalan csatangolása közben rátalált azokra a jellegzetes bolgár házakra, amelyek sem csúnyák, sem szépek, de fölkeltek mindazoknak az érdeklődését, akikben némi stílusérzék van, hiszen egy nép évszázados élete tapad hozzájuk. Bolgárok. A házak erkélyesek, mélyen benyúló galériájukon néhány vénasszony napfűrdőzött, az ablakok rácszottak és az ablaküvegre ráfelhőzött a kertekből odahajló fák árnyéka, bórpucesos parasztok, vállukon farúdál, amelyen két kosár egyensúlyban lübb, gyümölcsöt és zöldséget cipeltek, néhány biciklista diák száguldozott az orra előtt, hönök alá nyomott, elrongyolódott iskolakönyvekkel, kutyák feküdtek keresztben az úton s a hőség puha mámorában nyújtogatták a nyelvüket, mindez idillikus volt. Talán békés népek, de a levegőben szorongatás érződött, olyan ismeretlen szél játéka, amely vihart előz meg, vagy új hevüléseket ígér, mindenesetre egy új elemnek a szokatlansága, amelyet Tynner azóta észlel, amióta egy-magában csavarog idegen világban, borbély, tolmács és kísérelvelet nélkül.

Szállodájában az igazgató, apró, ügybuzgó emberke, igen gondos hajváltással, de térdén

aluli zsakettben, tudva róla, hogy külföldi, még pedig befolyásos úriember, nagyban ajánlotta neki, hogy el ne mulassza megnézni a múkinckekben gazdag Nevszki katedrális és azokat a hallgatókat, intim kis templomokat, amelyek falait befutja a loncz és amelyek oly kevés istenes látszattal és minden fontoskodás nélkül tapadnak az uccasarkokra, mitha kis villácskák lennének, csupán jómódú és igényes polgárok otthonai, avagy regényes találkozóhelyek. Vagy ha valami egészen modernet akar látni, — ajánlotta az igazgató, — sétáljon el a vásárcsarnokig. Óriási méretű fürdőnk van, látványosság, Páris boulevardjaira emlékeztető körút, francia könyvesboltokkal, autók autók után, — fokozta és tornyozta szokatlan hévvel, — a parlament, a „felszabadító cár“ lovasszobra... Igen, a felszabadító cár! Ez mind szép. De mi köze van neki a felszabadító cárhoz? A derék szállodás, aki az idegenforgalmi propaganda lázas ügybuzgóságában ropogós jubileumi szivarral kínálta meg, emelkedetten hangoztatta, hogy Bulgária a Balkán legnagyobb tisztaság szerető népe és példásan ápolja az egészségügyet. Belső és külső tisztaság — mondotta magyarázólag, változtatva a hang színezetén, most már olyanképpen, ahogyan a hotelszobákat szokták beajánlani a hirdetések: hideg-meleg víz, központi fűtés, garázs és fürdőszoba. Ez olyan ország, uram, ahol még szent a családi élet. Statisztikusaink összeállították, hogy hatezer asszonynak kilencnél több gyermeke van és ezernél több ember érte meg a száz esztendő. Európa összes államai között Bulgária dicsekedhetik a legnagyobb ember-szaporulattal. Tynner türelmesen meghallgatta, közben mindenfélére gondolt, arra is, hogyan helyezze be Isabelt ebbe a nagy szaporaságú országba. Úgy kell neki. Ha alkalmazkodni akar az ország közfelfogásához, produkáljon ő is kilenc csecsemőt. Legfeljebb természetes ténsasszony lesz belőle, lehúzzák a szoknyájánál fogva a visongó apróságok, örök gond és örök hétköznapok ■

A BKE jégkorongcsapata csak februárban jön Bucuresztbe, mert januárban a Garmisch-Partenkirchen-i nemzetközi tornán vesz részt. A BKE februárban valószínűleg romániai portyát bonyolít le.

★

Eddig 27 játékost újraigazolt a szövetség. A labdarúgójátékosok újraigazolása január 1-én megkezdődött. Eddig mindössze 27 játékos részére bocsátottak ki új igazolási könyvecskét és pedig a Lónyai SC 15 és a bucarestii PTT 12 játékosának.

★

Csehországban ülésezik a KK-bizottság. A KK-bizottság budapesti értekezletén elhatározták, hogy a március hónapra összehívott bizottsági ülést a csehországi Zlinben tartják meg. A KK-szabályzatok értelmében a győztes csapat minden tagját aranyéremmel tüntetik ki. A Ferencváros előtt a magyar csapatok közül az Újpest nyerte a KK-át, így a magyar szövetségnek 11 aranyéremet kellett volna kiosztania az újpesti játékosok között. A kitüntéseket nem kapták meg a Ferencváros játékosai sem. A magyar szövetség részéről ugyanis kijelentették, hogy a szövetség jelenleg nincsen abban a helyzetben, hogy megcsináltassa az aranyérmeket. A KK-bizottság úgy döntött, hogy az érme helyett a győztes csapat játékosai között a Középeurópai Kupa aranyból készült kicsinyített mását osztják ki.

★

A Hungária üdvözte Economu Virgilnek. A Hungária csapata legutóbb Görögországban portyázott. Athénból a csapat vezetői üdvözlét küldtek Economu Virgil román szövetségi kapitánynak, amelyet valamennyi Hungária-játékos aláírt.

★

Magyar-német mérkőzés Berlinben. A magyar és a német válogatott labdarúgócsapatok március 24-én játszanak Berlinben, míg a magyar-jugoszláv válogatott mérkőzésre szeptember 29-én kerül sor Budapesten.

DÉLI HIRLAP

automata telefon száma: 28-10

amit még kikaparhat magának, minden esztendőben Szent Szinódus napjára fölrándul gyerekeivel a fővárosba és megtekinti ő is Sófia nevezetességeit. És ő is oda lesz a gyönyörűségtől, ha kérkedhet majd az idegeneknek: tetszik látni, ott majd egy hatemeletes ház épül, már megvan a helye, betonból, külön lifttel, amely még a szemetet is összeszedi. — Mindez uram engemet nem túlságosan érdekel — mi közöm hozzá? — mozgolódott benne a kívánság, hogy végre tisztázza magában ezt a bizonyos elvi kérdést. — En inkább arra vagyok kíváncsi, ha elárúlna nekem, hol gyártják maguk a titkos kábitószereket? Hová csempézik ki? És kik azok a befolyásos egyének, akikkel Aubertin élénk üzleti összeköttetésben áll? Ezekre vonatkozólag nincsenek statisztikai adatai véletlenül? Mert az én embereim a világon semmit sem tudnak. De valójában semmit sem kérdezett, újra kísélt a főúccára, ahol az asszonyok feltűnés nélkül, készen vett ruhákban járnak, nem kendőzik magukat és a selyemharisnya ismeretlen fogalom előttük. Ez a főváros, de Plovdivban alighanem már cugos cipőkben járnak a nők.

Napközben még ment valahogy. A délutáni órákban azonban elunta magát, ő maga tárcsázta föl a titkár — automata-telefon 2000 számmal, vélte hallani — és arra kérte, töltsse vele az estét és legyen a vendége. A titkár el is jött. Mindketten szmokingba vágták magukat, az egyazon társaságbeliek hallgatóságos megegyezésével, túltéve magukat a közhiedelmek, hogy megfelel az uccai ruha is — ők így szokták meg — és az előkelőség, amely kiáradt belőlük, megszáditotta a főpincért és a háromtagú tamburinos zenekart. — Ez az egyetlen elfogadható hely, — jelentette ki a titkár a Phönix-ben és egyelőre egy konyakot rendelt szódavízzel. Finom arcú, szőke asszony hozta a konyakot, a titkár franciául társalgott vele és elkérte az étlapot is. — Emigráns orosz asszony, ezek itt mind oroszok, a Wrangel-hadsereg kincstári asszonyai... Tyn-

KÖZGAZDASÁG

A magánosok szabadforgalmi ártolyamon értékesíthetik devizáikat

A devizarendéllyel bíró bankok megvásárolhatják a csekket és valutákat

A régi devizarendszerben a magánosok valuta- és devizakészletei csak a Banca Nationalának voltak eladhatók, amely azért hivatalos devizaárfolyamot fizette, számos esetben a 38 százalékos devizaprémium nélkül. Az új devizarendszer az ilyen valuták számára is megengedi a tőzsdei szabadforgalmi értékesítést. Ennek szabályozására a Banca Nationala vezetője most rendeletet adott ki, amely a következő főbb intézkedéseket tartalmazza:

A magánosok birtokában levő, vagy magánosok számára külföldről érkező valuták és devizák a korlátlan devizaautorizációval bíró bankok útján a tőzsdén szabadon értékesíthetők, a szabadforgalmi devizák forgalmára megállapított szabályok szerint.

A magánosok által megvételre felajánlott effektív valutákat (bankjegyeket és más külföldi pénzeket) az autorizált bankok a tulajdonosoktól megvásárolhatják és készpénzben kifizethetik, a szabad-

forgalmi devizák aznapi tőzsdei árfolyama szerint. Az így megvásárolt valutákat az autorizált bankok a Banca Nationalához azonnal beszolgáltatni kötelesek.

Azok, akiknek a külföldről postán érkezik valutája, a Banca Nationalától erről értesítést kapnak és eme értesítés alapján az autorizált bankok útján eladhatják a Jegybank által letétbe vett valutáikat.

Azok, akiknek külföldi csekkjeik vannak, vagy postán érkezett külföldről ilyen csekkjük, az autorizált bankok útján szintén eladhatják csekkjeiket a tőzsdén, azonban az ellenértéket csak akkor kaphatják meg, amint a csekk összegét az utalványozott külföldi bank a Banca Nationala javára iratta. A rendelet ezenkívül szabályozza azokat a formálisokat, amelyekkel a fenti devizaüzletek lebonyolíthatók.

A Banca Nationala heli jelentése

A Banca Nationala most közzétett december 23-iki hetikimutatása szerint karácsony hetében az aranybányák 154,91 kg. szinaranyat szolgáltatottak be 23,752.954 lei értékben, amellyel az érfedezet összege 20 milliárd 754.499.700 leire emelkedett. A forgalomban levő bankjegyek összege 1 milliárd 262,5 millióval 49 milliárd 426.147.585 leire emelkedett, míg a látra szóló kötelezettségek (girószámok) végösszege 891 millióval csökkent, vagyis a bruttó bankjegyforgalom emelkedése 371,5 millió lei. A fedezeti arány 1,8 százalékkal 35,11 százalékra csökkent. A kereskedelmi váltótárca 781,5 millióval 18 milliárd 862.415.701 leire, a lombardhitelek összege 184 millióval 4 milliárd 139 millió 155.430 leire emelkedett. A magángirószámok egyenlege 25 millióval 7 milliárd 77.449.836 leire csökkent.

— A román-olasz külkereskedelmi egyezményt június 30-ig meghosszabbították. A Hivatalos Lap hétfői számában jelent meg a külügyminiszter rendelete, amely szerint a Románia és Olaszország között 1938 december 3-án megkötött külkereskedelmi egyezményt — változatlan szöveggel — 1940 június 30-ig meghosszabbították.

— A Letétpénztárnál történő letétek kedvezményése. Az új letétpénztári törvény alapján a Cassa de Depunerinél elhelyezett önkéntes (nem bírói) letételekre vonatkozó kérvények bélyegmentesek. Ezek a letétek nem foglalhatók le és az évi 20 ezer leit meg nem haladó kamat adómentességben részesül. A letét visszatérítése azonnal, az erre vonatkozó kérvény benyújtása napján történik.

— Pótkávé, paprika és szoda fogyasztási adói. A pénzügyminisztérium az idevonatkozó törvények alapján rendeletet bocsátott ki és a szódára kg.-ként 3 lei fogyasztási illetéket írt elő, a paprikára, akár belföldi, akár behozott árúról van szó, kg.-ként 10 lei és a pótkávé és füge kávéra kg.-ként 5 leit, a pörkölt cikoriára és egyéb ilyen terményre 2 leit. Ezt a fogyasztási illetéket akkor kell megfizetni, amikor az árú a termelési helyről kimegy, illetve az országba beérkezik. A gyárak tehát a pénzügyminisztérium ellenőrzése alatt állanak és mindegyiknél külön ellenőrzési hivatalt állítanak fel. A gyárosok naponta jelentést kötelesek adni ügyleteikről. Az illeték fedezésére előzetes befizetést teljesítenek a gyárak és a melléjük rendelt ellenőr nem adhat forgalmi igazolványt, ha a letét kimerült.

ner megértéssel intett a fejével. Wrangel, — ez is egy aktaszám a Népszövetségen, a tanács és a bizottságok sokat foglalkoztak velük annak idején. Ezek a tisztí feleségek és ezredes-leányok jórészt a Balkánon széledtek el, beleilleszkedtek a vendéglői iparba, fehér kötényt viselnek és fehér bóbítát, franciául csevegnek s jó modorúak, mindegyiknek volt gyermekszobája, bonneja, vagy társalkodónője. És most alpaccatálán hozták a konyakot, engedelmesek és szolgálatkészek. Ha szépen megkérik őket, talán még áruba bocsátják a... A kis titkár elkapta a gondolatát. — Megközelíthetetlenek és rátartiak. És ha akad is közöttük kivétel, ez csak erősi a szabályt. Egy óra múlva ügyis záróra. — Hogyan, éjfélelőtt? — Ó, csak itt. De lent van a dancig. Mosolygott reá, mintha vigasztalni akarta volna: fel a fejjel, még nincs elveszve minden! — Hát akkor majd odamegyünk.

Egyelőre nyugodtan megvacsoráztak. A fehér abrosszal letakart, virággal földiszított kezek asztalok körül alig ült már vendég. Lehet, hogy a forró nyár miatt, az emberek nem szívesen vannak zárt helyiségben. — Kimehettünk volna a szabadba — merült fel Tynnerben az ötlet, de önmagában már el is intézte a kérdést. — Hát nem mindegy az? A titkár, bizonyos Gaston Cherou, Bordeauxból, apja az Ecole normale tanárja, bátyja Max Gaby Disleynak, a híres teniszbajnoknőnek a férje, huszonhat éves, főszenevélye az amatőr fényképezés és a regatta. Nos, ez a jó családból származó fiatal ember, akire még bizonyára szép jövő vár, töltögette előtte a poharat és igyekezett bizalmasodva, meglehetősen jelentéktelen élete föltáráásával őt szórakoztatni. Tynnernek, akinek különben csodálatos érzéke volt, hogy unalmas dolgokat meghallgasson és hasonló, szintelen tények föltáráásával a társalgást az érdeklődés magasabb síkjáról leszállítsa, ezúttal makacsul ellenállott, nehogy még több részletet tudjon meg Gastonról. Nem érdekelte a fiatalember. Ezt a jól fészült,

politikába belekotnyeleskedő, nagyvilágiaskodó, nyegle fajképet már ismeri. Egyik olyan, mint a másik. A diplomácia egy közös ismertető jelű, zárt társadalmat tenyészt ki, éppen úgy, mint a katonaság. E kereten belül rengeteg keresztelkedő, árnyalat és különbség lehetséges, mindez azonban Tynnert nem érdekelte. Elhagyva Genfét néhány hét óta, megváltoztatva környezetét, úgy tetszett, mintha menekülni akarna, mintha csak laza szálak kötnék már hivatásához, amelyet odahaza, a megszokott négy fal között gyakorolt. Hogy mit művelt Gaston első huszonöt évében, közömbös volt tehát számára. Valahogy átbillentette a beszélgetést ezekre a szerencsétlen, jobb sorsra érdemes menekültekre, akik otthagyták hazájukat, mert a bolsevikiek elkergették. Most olyan hangulatban volt, hogy szívesen, résztvevően társalgott volna el velük. — Szolidárisoknak kell lennünk azokkal, akik saját hibájukon kívül egy esztelen forradalom hajótöröttjei — szólott Leon Tynner atyailag és elmesélte a titkárnak, hogy a világháború alatt megfordult Péterváron is. Még süldő ifjú volt, amikor belépett a külügyminisztériumi szolgálatba, ahonnan hivatása csakhamar külföldre „szólította”, — ezt olyan frázisosan mondta, hogy az ember szinte hallani vélte, amint óriási távolságokból megafonon és rádióon keresztül „szólítják”. Nos, hová akar kilyukadni? Ezeket az orszákokat már akkor más mértékkel kellett mérni, mint a többi európaiakat. Az a téboly a hatványon, amely hatalmába kerítette szent Oroszországot, egyedül csak ott volt lehetséges. Természetesen, nem tarthat már sokáig, legfeljebb egy-két esztendő... Ahogyan én körülnéztem Péterváron — mint „süldő ifjú”, egészítette ki a kis hérou magában — és megjósoltam, hogy mi készül, mi morajlik a föld alatt, úgy most is mondom, 1928. a kritikus esztendő, akkor megváltozik a helyzet és ezek mind hazamehetnek.

(Folytatjuk)

Petróleum kormánybiztosság létesül

A termelés fokozása, az elosztás biztosítása. Hivatalos kezelésbe vehető a vállalat kihágás esetén

Rendelet törvény jelent meg, amely petróleum kormánybiztosságot állít fel a nemzetgazdasági minisztérium mellett.

A petróleum és termékei az ország legértékesebb közkinccsei, nemcsak pénzügyi, hanem nemzetvédelmi szempontból is. A kormánybiztosság felállítását úgy a termelés fejlesztése, mint a szállítás és a kivitel biztosítása tette szükségessé.

A törvény szerint a kormánybiztosság feladata a petróleum termelés és ellenőrzéséhez szükséges intézkedések összehangban tartása a kitermelés, a feldolgozás, a szállítás, tartályokban elhelyezés, elosztás és elosztás tekintetében, továbbá a nemzetvédelmi és a belfogyasztási szükségletek ellátása, az állam érdekeinek megfelelő kivitel intézése, a termelés fejlesztése.

A kormánybiztosságot két évre kinevezett vezető elnök vezeti. Mellé vezértitkár és a szükségeltetett tisztviselők vannak beosztva a nemzetgazdasági minisztériumból.

Mint tanácskozó testület, egy bizottság alakul a minisztériumok és az érdekelt vállalatok, valamint a nemzeti bank összesen 12 megbízottjából, akiket a nemzetgazdasági miniszter két évre nevez ki.

A kormánybiztosság határozatai kötelező erejűek és végrehajthatók a nemzetgazdasági miniszter jóváhagyása alapján a hivatalos lapban történő közlésük után.

A kormánybiztost büntető hatáskör is illeti. A büntetések a következők: figyelmeztetés, pénzbüntetés 10.000 leitől egymillió leig, az ipari kedvezmények megvonása, külön biztos kirendelése a vétkező vállalat vezetésére, akinek a hozzájárulása nélkül a vállalat semmiféle intézkedést nem tehet és végül esetleg az egész vállalatnak a kormánybiztosság által birtokba vétele és a vállalat számlájára kezelése.

Lelőtték az iraki pénzügyminisztert

Bagdadból jelentik: (Rador.) Irak pénzügyminisztere merénylet áldozata lett. Revolverrel rálőttek, a golyó megsebesítette és kórházba szállították. A merénylet letartóztatott.

A pénzügyminiszter ellen elkövetett merénylet tettesét Rustun Haidarnak hívják és a minisztérium egyik elbocsátott tisztviselője. Háromszor lőtt rá a pénzügyminiszterre, akit a golyók íróasztala mellett értek és súlyos sérüléseket okoztak. A büntényt bosszúból követte el és annak politikai indokai nincsenek.

Orosz vasútvonal készül az iráni határon

Londonból jelentik: (Rador.) A Daily Telegraph jelentése szerint az orosz kormány rendeltére az Irán közelében elhúzódó Julfa és Minjevan között mintegy 90 kilométeres szakaszon vasútvonalat építenek. Az új vasútvonalat összekötik az a vasúti hálózattal, amely a Fekete-tenger és a Kaspi tenger között húzódik.

Rádió

SZOMBAT, JANUÁR 20.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Hanglemezek. 13: Időjelzés, sport és vegyes hírek. 13.10: Déli hangverseny. 14: Rádió ujság. 14.20: A déli hangverseny folytatása. 15: Előadások, művészeti és kulturális hírek. Radio Romania. 18: Országórók órája. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Színházi és filmkrónika. 19.17: Egyházi zene hanglemezeiről. 19.50: Magyar nyelvű hírek. Radio Romania és Radio Bucuresti. 20: Előadás. 20.15: Az egyházi zene folytatása. 20.30: A rádió postája. 20.40: „Salomé.” Dalmú. Közvetítés a Román Operából. 22.20: Rádió ujság, sporthírek. Debussy „A játékdoboz című szimfonikus balettjének közvetítése a Román Operából. 23.05: Szórakoztató és tánclemezek. 23.45: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Ébresztő. Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.15: Ifjúsági rádió. 11.45: „Mit nézzünk meg?” 13.10: A Rádió Szalonzenekara. 13.40: Hírek. 14.30: Hanglemezek. 15.30: Hírek. 17.20: Mesék. 17.45: Időjelzés, időjárás, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Rádió a rádióról. 18.30: A kassai rádió műsorából. 19.20: Műszaki tanácsadó. 19.50: Farsangi muzsika. 20.15: Hírek. 20.25: Előadás. 20.50: „Magyar-est”. Közvetítés. 21.50: „Nótaszóval a fonóban.” Hangképek a falu életéből. 22.40: Hírek. 23.10: Danyi Ferdinánd gondolkázik. 23.40: Tánclemezek. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Cigányzene.

Budapest II. 19.20: Jazz számok hanglemezeiről. 19.50: Mezőgazdasági félóra. 21: Hírek. 21.25: Zenekari művek hanglemezeiről. 22.35: Időjárásjelentés.

= Az első évnegyed behozatali engedélyei. Budapestből jelentik, hogy a nemzetgazdasági minisztérium felhívást bocsátott ki, amely szerint az első évnegyedre szóló behozatali engedélyekért legkésőbb január 31-ig kell beadni a kérelmeket vagy postán január 31-ig, vagy e célra külön felhatalmazott cég megfizett útján a külkereskedelmi hivatalban. A kérvényeket az előírt nyomtatványon gépirással kell kitölteni. Minden országra külön kérvény nyújtandó. A határidőn belül be nem adott kérvényeket nem veszik figyelembe. A kérvényekhez az árura vonatkozó próforma számla 4 példányban mellékelendő, ezek közül 2 román nyelven. Az árukat a vámtarifa szerint kell részletezni, a súlyt és az értéket külföldi valutában, továbbá minden egyéb olyan jelzést meg kell adni, ami az áru azonosságát igazolja. A behozatali engedély kiadása után tulajdonképpen kéri kell a fizetési engedélyt, mert annak elmulasztása az engedély megsemmisülését vonja maga után.

= Fémipari központ szervezése. A petróleum ipari kormánybiztossággal egyidejűleg általános fémipari központ szervezése is tervbe van véve és előkészületben van. Ennek a központnak lesz a feladata az ország összes fémipari szükségleteit központosítani és a vállalatok anyag ellátásáról gondoskodni úgy a belső termelés kihasználásával, mint a behozatal fokozásával. A hivatal egyben ellenőrizni fogja a fémipari vállalatok általános ügymenetét. Kapcsolatban ezzel, előkészületben van az ócskavas és egyéb fémek gyűjtésének a törvénye is, úgy, amint a külföld sok országában már be van vezetve a fémek gyűjtése.

= Kevés a kereslet a bányászati gabonapiacra és így az üzleti forgalom csendes. A piaci árak a következők: Búza 470, tengeri 390, korpa 330, újab 500, muharmag 730, napraforgómag 790 tökgmag 1.400, tavaszi árpa 500 lei százkilónként. A lóheremag 40 és a lucernamag 60 lei kilónként.

= Ezer vagon kukorica exportjáról folynak tárgyalások Magyarországgal. A budapesti gabonafőzsdén rövid idő alatt 10—12 százalékos áremelkedés állott elő a különböző szállítási és provenieneciájú tengerinél, ami egyáltalán nem volt csodálatos azok számára, akik egyrészt tudtak a fokozott hízlalási tevékenységről, másrészt számításba vették azt, hogy a tengeri relative alacsony árról „startolt”. Most azonban, mintha megtorpanóban volna a tengeri-hossz, aminek egyik okaként az is szerepel, hogy a kormány engedélyt adott 300 vagon román tengerinek a behozatalára. Ez a mennyiség már útban is van a készletekben szűkalkódó kárpáti vidékek részére, míg további 100 vagon román tengeri behozataláról még tárgyalások folynak. Az áru bizonyos magyar termékek kompenzációjaként kerül bevitelre.

= Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Holland forint 75.49—76.59, belgas 23.87—24.22, angol font 567.87—576.15, dollár 141.10—143.17, francia frank 3.22—3.77, cseh korona 4.68—4.77, francia frank 31.81—32.29, szlovák korona 4.68—4.77. Ezekben az árfolyamokban a harmincyolc százalékos felár is bennfoglaltatik. A következő árfolyamok felár nélkül értendők: dragma 0.90—1.60 és 1—1.62, dinár 2.89—3.05, márka 40.50—49 és 41.50—50, pengő 26.50—27, olasz lira 7.17—7.17, leva 1.60—1.68, zloty 0—19.

DÉLIHIRLAP
Automata telefon száma: 28-10

APRÓ HIRDETÉSEK

Az 1938. júli 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: álláskereső, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő és gyógyhely hirdetése szavankint egy leu. Levelezés és házasság nem közzelhető, minden más rovatban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Bratianu 3. II. kerület: Popovici trafik, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Flauder-trafik, Piata Lovinara IV. kerület: March-trafik, Piata Küttl. — Nógrády-trafik, (Corso mellett). — Schmidt-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-trafik, Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—13.

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Alkatmász

Perfektiül főző mindenestül február 1-re felvétetik. Jelentkezni Timisoara IV., Str. Ion Bratianu 28. I. emelet. 576

Adas-vétel

Használt varrógépeket (családi és ipari), veszek legmagasabb árban. Wallachy, Józsefváros, Str. Bratianu 19. szám. 569

Remington írógép eladó. II., Strada Abrud 5. Radocsay. 660

Megvételre keresek 2 drb ó-német szekrényt. Cimeket a diadóba kérem. 697

Lakas

Csak rendes lakónak ajánlom, földszintes kertes házamban 3 szobás uccai, fürdőszobás lakásom, egy különbejárattal szobával májusra 1.800 leuért. IV., Str. Bolintineanu 14. 571

Csak rendes lakónak, 3 uccai, földszintes, modern, napos lakás 2.100 leu illetéssel, májusra kiadó. IV., Müller Guttenbrunn 8. 572

Oktatás

Irodaképzés. A második félév tanfolyamának felvételei megkezdődtek. „Bérczi” gyors- és gépirószakiskola. IV., Str. Bonnaz No. 4. 55.

Külfölete

Óri család részére kapható házon belül és kívül, legfinomabb igényeket kielégítő, speciális román, magyar, francia ebéd koszt korlátolt számban úri családnál. I., Sft. Ion 7. II. emelet 5. (Irgalmasok temploma mellett.) 645

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant és liliompuvert, három színből. Kaparató kizárólag a

Városi gyógyszertárban

a „Fekete Sashoz” az Arany Szarvas épületben I., Piata I. C. Bratianu.

Hirdessen a Déli Hírlapban!